Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы.
Қыркүйек айы І апта

Топ: «Ботақан» ересек топ
Балалардың жасы: 4 жас
Қандай кезеңге жасалды : 02.09 - 05.09. 2025ж
Апта дәйек сөзі «Оқусыз білім жоқ, білімсіз күнің жоқ»

Күн тәртібінің үлгісі	**Сейсенбі** ***«Менің Қазақстаным» ҚРӘнұранын орындау***	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қазақтың ұлттық өнерімен қарсы алу, ұлттық рухты сезінуге баулу.* **«Қос алқа»**	*Күй тыңдату арқылы балалардың көңіл-күйін көтеріп, қабылдау сәтін әсерлі әрі тәрбиелік мағынаға толтыру.* **«Табиғат»**	*Қазақтың күй өнері – адалдық пен еңбекқорлықтың, елге деген сүйіспеншіліктің белгісі екенін бала бойына сіңіру.* **«Балбырауын»**	*Күй күмбірі – баланы ұлттық құндылыққа жақындатып, өзінің қазақы болмысын мақтан тұтуға тәрбиелеу.* **«Жезкиік»**
	Демалыс күндері қалай өткенін сұрау арқылы көңіл-күйін байқау; Киімдерін шешуге, аяқ киімін ауыстыруға көмектесу, мәдени-гигиеналық дағдыларды еске салу; Психологпен бірлесіп, эмоциялық бейімделуі қиын балалармен жеке жұмыс жүргізу.	*Балаларды жылы шыраймен қарсы алу, есімдерін атап, амандасу; Дене қызуын электронды термометрмен өлшеп, денсаулығын бақылау; Қажет жағдайда медбикемен бірлесе отырып қосымша тексеру жүргізу;*	*Баланы күлімсіреп қарсы алу, сенімді атмосфера қалыптастыру; Денсаулығын тексеру: дене қызуы, көз-құлақ жағдайын сырттай бақылау; Қол жуу, киім шешу, шкафқа орналастыруды өзі орындауына бағыт беру;*	*Баланың мінез-құлқы мен көңіл-күйіндегі өзгерістерге назар аудару; Ата-анадан кешегі жағдайы туралы қысқаша сұрау (мазасыздық, ұйқы, тәбет); Қажет болса, психологтың бақылауына жіберу немесе кеңес алу.*
Ата-аналармен	***Өнегелі -15 минут - Ата-аналарға әрдайым***	***Өнегелі -15 минут - Үйде балаға шағын***	***Ата-аналармен сөйлесу барысында күнделікті 15***	***Өнегелі -15 минут - демалыс күндері балаға***

немесе баланың басқа заңды өкілдеріме н әңгімелесу, кеңес беру	***сәлемдесуге, жылы сөз айтуға дағдылану қажеттігін еске салу.*** *Ата-аналардан баланың демалыс күндеріндегі тынығуы, эмоциялық көңіл-күйі, отбасы ортасындағы қарым-қатынасы туралы мәлімет алу.*	***тапсырмалар беріп, еңбегін бағалау жолдарын түсіндіру7*** *«Ертеңгілік жаттығуға үлгеру – бала денсаулығының кепілі» Ата-аналарға балалардың дене тәрбиесі үшін ертеңгілік жаттығудың маңыздылығын түсіндіру. Таңертең баласын кеш әкелетін ата-аналармен жеке сөйлесу.*	***минуттық өнегелі уақыттың бала дамуына тигізетін оң әсерін түсіндіру.*** *Ата-аналарға күн сайын балаға арнаулы уақыт бөліп, бірге ойын ойнау, әңгімелесу, сурет салу сияқты әрекеттер арқылы сенімді қарым-қатынас орнатудың маңызын түсіндіру.*	***арнайы уақыт бөліп, бірге серуендеу мен ұлттық ойындар ойнаудың пайдасын атап өту.*** *Ата-аналармен жеке және топтық кеңес беру арқылы отбасындағы тәртіп, ата-ана мен бала арасындағы өзара сыйластық пен қолдау туралы әңгімелесу.*
Балаларды ң іс-әрекеті(ойы н, танымдық, коммуника тив тік, шығарма шылық, эксперимен тал дық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары)	***Картотека №2 Дид ойын: «Тәрелкесіне қарай кесесін таңда»*** *Мақсаты: Түстерді айырып, топтай алады.*	***Картотека №3 Дид ойын: «Жыл мезгілдері»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгідері туралы және мезгілдерінің атауларын (қыс, көктем, жаз, күз)атай алады.*	***Картотека № 4 Дид ойын: «Заттық фриздер»*** *Мақсаты: Заттарды көріп сипаттау арқылы қоршаған орта жайлы өз ойын айта алады.*	***Картотека №7 Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»*** *Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде айта отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді біледі.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан			
Ертеңгілік	*Қыркүйек айының 1-*	*Қыркүйек айының 1- аптасына*	*Қыркүйек айының 1-*	*Қыркүйек айының 1-*

жаттығу	*аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*арналған таңғы жаттығу кешені.*	*аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Мақсаты:*Жалпы дамыту жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау, денесін сергіту, балабақшаға бейімделуіне жағдай жасау.Жаттығу кешені қосымша тіркелген*			
Таңғы ас	***Тамақты үнемді жеу*** ***Әңгіме:*** *– Балалар, біз жейтін нан, ботқа, сүт – бәрі үлкендердің еңбегімен келеді. Тамақты төкпей, үстелге шашпай, жейтін мөлшерімізді ғана алайық. Артық алсақ, ысырап болады.* ***Қауіпсіздік ескерту:*** *– Тамақтану кезінде асықпай шайнайық, ауыз толтырып сөйлемейік – тұншығып қалу қаупі бар.*	***Тақырып:*** *Тазалық пен үнемділік* ***Әңгіме:*** *– Таңғы ас алдында міндетті түрде қол жуамыз. Суды ағызып қоймаймыз, керегінше ғана қолданамыз. Ыдысты да таза ұстаймыз. Тамақ ішерде қасыққа мөлшерлеп салайық.* ***Қауіпсіздік ескерту:*** *– Ыдысты сындырмау үшін ұқыппен ұстау керек, сынған ыдыс қауіпті.*	***Тақырып:*** *Асқа құрмет, үнем мен тәртіп* ***Әңгіме:*** *– Асқа құрмет – адамның тәрбие белгісі. Тамақ ішіп отырған кезде ойнамаймыз, таласпаймыз, бір-бірімізге кедергі жасамаймыз. Әрбір түйір нан – еңбектің жемісі.* ***Қауіпсіздік ескерту:*** *– Қасықты ауызға қатты салмайық, бір-бірімізге шанышқы, пышақ жақындатпаймыз.*	***Тақырып:*** *Тамақты қадірлеу және ысырап етпеу* ***Түсіндіру:*** *– Балалар, біз жейтін әр тағам – үлкендердің маңдай терімен келген еңбек. Сондықтан табақтағы тамақты төкпей, шашпай жеу керек. Қажет мөлшерде ғана алып, артық тамақ қалдырмау – үнемділіктің белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Тамақтанып отырып жүгірмейміз, асықпай шайнаймыз – тұншығып қалуымыз мүмкін.*

Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	*«Ұшқыр ой алаңы» жобасы* ***Ойын: «Жалғастыр»*** *Тәрбиеші: «Мен сөз бастаймын, сендер жалғастырасыңдар».* *– «Күн шықты, ал біз ...» (балалар: «ойнаймыз», «қуаныштымыз»).* *– «Білімді болсаң, сен ...» (балалар: «ақылды боласың»).* *– «Досыңа көмектессең, ол ...» (балалар: «қуанады»)* ***Мағынасы: баланың қиялын, ойлауын дамыту***	*«Смарт бала» жобасы* ***Ойын: «Дұрыс-бұрыс»*** *Тәрбиеші: «Мен бір сөйлем айтамын, егер дұрыс болса – қол соғамыз, қате болса – тыныш тұрамыз».* *Мысалы:* *– «Кітап – білім бұлағы» (қол соғады).* *– «Суды ішпейміз» (тыныш тұрады).* ***Мағынасы: баланың ойлау қабілетін дамыту, білімділікке тәрбиелеу.***	*«Балалар кітапханасы» жобасы* ***Ойын: «Сиқырлы кітап»*** *Тәрбиеші үлкен әдемі кітап ұстап, «Бұл сиқырлы кітап. Қане, ашып қалсақ, одан кім шығады екен?» – дейді. Кітаптың ішінен дайын суреттерді көрсетеді. Балалар: «Бұл Қызыл телпек!», «Бұл Бауырсақ!» деп жауап береді.* ***Мағынасы: балалардың қызығушылығын арттыру, кітапқа деген сүйіспеншілікті қалыптастыру.***	*«Еңбегі адал жас өрен» жобасы* ***Ойын: «Еңбек – қуаныш»*** *Тәрбиеші: «Қане, біз кішкентай еңбекқормыз. Қолымызбен гүл егіп көрейік (қимыл жасайды), оны суарайық, күтейік. Ал енді ол гүл жайнап өсті!» Балалар гүлдің иісін сезгендей қимылдап: «Еңбек қуаныш әкеледі!» – дейді.* ***Мағынасы: адал еңбекке, еңбектің қадірін білуге үйрету.***
Кестеге сәйкес ҰІӘ	*«Қамқор» жобасы - сәлемдесу әдебі**,** құрмет көрсету**,** мейірімділік **пен** қамқорлыққа тәрбиелеу**.*** ***Тосын сәт.*** *Тәрбиеші қолына әдемі конверт ұстап шығады.* *– Балалар, бүгін бізге «Сиқырлы хат» келіпті. Ашып қарайықшы!* *Хат ішінен өлең шумағы шығады:* *«Сәлемдессең күндей*	*«Қамқор» жобасы– балаларды мейірімділікке, сыйластыққа, ізгі қарым-қатынасқа тәрбиелеу;* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Әңгіме: «Мейірімді топтың сыры»*** *Бір балабақшада «Алтын күн» деген топ болыпты. Бұл топтың балалары бір-біріне әрқашан көмектеседі, ойыншықтарын бөліседі, даусын көтермейді.*	*«Еңбегі адал жас өрен» жобасы аясында* ***-Тәртіп – табыс кілті*** ***Қызығушылықты ояту .*** ***Тосын сәт:*** *Топқа қолында әртүрлі уақытта тоқтаған ойыншық сағат ұстаған «Уақыт» кейіпкері кіреді.* *«Уақыт»: «Сәлем, балалар! Мен – Уақытпын. Кей адамдар мені бағалайды, кейбірі бағаламайды. Ал*	*«Smart Bala» жобасы балалардың зияткерлік қабілетін, зерттеушілік дағдысын, сыни ойлауын дамытуға бағытталған**.*** ***Сылдырмақ үні.*** ***Шеңберге шақыру.*** *«Әдемі жүрекшелер» (қызыл қағаздан қиылған)* *Бір-бірімізге жүрек жылуымызды сыйлаймыз* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Өлең оқу.***

	ашылады, Жылы сөз жүрекке басылады!» Тәрбиеші: – Демек, бүгін біз сәлемдесуді үйренеміз. Бірақ тек сөзбен емес, қимылмен, ойынмен, шығармашылықпен! ***2. Қызықты әңгіме*** *– Ерте заманда бір ауылда Айсұлу деген мейірімді қыз болыпты. Ол әр таң сайын күлімдеп, үлкендерге де, кішілерге де сәлем беруді әдетке айналдырған екен. – Таңертең тұрса: «Сәлеметсіз бе, әже!» – дейді. – Аулада көршісін көрсе: «Сәлеметсіз бе, ата!» – дейді. – Балабақшаға келсе, тәрбиешісіне: «Сәлеметсіз бе, апай!» – деп жылы жүзбен амандасады. Айсұлудың әдемі сәлемін естігенде адамдардың көңілі көтеріліп, жүздері жадырап кетеді екен. Бірде ол таңертең асығып, сәлемдесуді ұмытып кетіпті. Сонда көршісі*	*Бір күні топқа жаңа бала — Еркін келіпті. Ол өте көңілді, бірақ топ ережесін білмейді екен. Еркін ойыншықтарды өзі ғана ойнағысы келді, қатты сөйлеп, кейде шулап жіберді. Сол кезде топтағы Айша есімді қыз күлімсіреп келіп:* ***— Еркін, бізде «Мейірімді Топтың Сыры» бар. Ол мынадай:*** *Достарыңа көмектес. Ойыншықты бөліс. Бір-біріңе кедергі жасама. Сыпайы сөйлес. Қауіпсіздік ережесін сақта. Еркін ойланып қалады, уақыт өте келе бірден өзгерді. Енді ол ойыншықтарды бөлісіп, бәріне көмектесіп жүрді. Ал «Алтын күн» тобы бұрынғыдан да мейірімді әрі көңілді болды. Сұрақ- жауап: Еркін неге ережені білмеді? Айша оған не үйретті? Топта біз қалай жүреміз?* ***Ойын алаңы.*** ***Ойын 1: «Досыңа көмектес»*** ***Мақсаты: Бір-біріне көмектесу дағдысын қалыптастыру.***	*сендер мені қалай өткізесіңдер? Таңертең не істейсіңдер?» Балалар өздерінің таңертеңнен кешке дейінгі әрекеттерін қысқаша айтады.* ***Қызықты әңгіме: "Екі дос және Уақыт"*** *Ерте, ерте, ертеде бір ауылда **Арман** және **Еркін** деген екі дос өмір сүріпті. Екеуі де бір мектепке барады, бір аулада ойнайды. Бірақ олардың күнделікті әдеттері бір-біріне ұқсамайтын еді. **Арман** әр таң сайын бір уақытта оянып, бөлмесін жинап, бетін жуып, тісін тазалап, шашын тарап, киімін ұқыптап киеді екен. Таңғы асын уақытында ішіп, мектепке керек кітаптарын сөмкесіне алдын ала салып қояды. Күнін жоспарлап, бәрін ретімен орындайды. Ал **Еркін** кейде таңертең ұзақ ұйықтап қалады. Асығып киімін киеді, бетін жууды ұмытады, таңғы*	***«Ойыншықтар» Н. Әлімқұлов.*** *Біздерде бар қуыршақ, Бұзау қозы құлыншақ Ойыншықтар тыңдайды, Емес олар ұрыншақ. Қуыршақтар ұйықтайды, Айтқанымнан шықпайды Бұзау, қозы, құлыншақ, Маған қабақ шытпайды. Өлең не туралы айтылған?* ***Менің сүйікті бұрышым. Сұрақ-жауап.*** *-Қандай ойыншықтар көріп тұрсыңдар? -Ойыншықтар неден жасалады? -Неден жасалған ойыншықтар қатты болады? -Қандай ойыншықтар жұмсақ болады?Неліктен?* ***Ой қозғау.*** ***Топқа бөлу.*** ***1-топ. Дьенеш блоктарымен жұмыс.*** ***Дидактикалық ойын: «Кім жылда?»*** ***Шарты:**Блоктардан ойыншықтар құрастыру.*

	әже: *– «Айсұлу, бүгін амандасқан жоқсың ғой. Біз сенің сәлеміңді естімей, бірдеңе жетпей қалғандай күйге түстік», – деп ренжіпті.* *Содан кейін Айсұлу әрқашан қайда барса да, кіммен кездессе де жылы сәлемін аямайтын болыпты.* *Өйткені сәлемдесу – сыйластықтың, қуаныштың кілті екенін түсінген екен.* *Балаларға сұрақтар:* *Сендер таңертең балабақшаға келгенде кімдермен сәлемдесесіңдер?* *Сәлемдескенде өздеріңді қалай сезінесіңдер?* *Егер адам сәлем бермесе, ол дұрыс па? Неге?* *«Сәлем – сөздің анасы» дегенді қалай түсінесіңдер?* *Топтық жұмыс: «Сәлемдесу көпірі»* ***Балалар екі топқа бөлінеді: «Қонақтар» және «Иелер».*** *«Қонақтар» кіріп келеді, «Иелер» әртүрлі сәлемдесу түрімен қарсы алады:*	***Шарты:*** *Еденге әр түрлі ойыншықтар мен кубиктер қойылады. Балалар жұптасып, бір-біріне көмектесіп, оларды орнына апарады.* *Көмек көрсеткенде «Рахмет!» деп айту ережесін қолданады.* *Ойын 2: «Сыпайы сөздер»* *Мақсаты: Сыпайы сөйлесуді үйрету.* *Шарты:* *Тәрбиеші допты бір балаға лақтырады да, сыпайы сөз айтады («Рахмет», «Өтінемін», «Кешір», «Сәлеметсіз бе»).* *Допты алған бала басқа сыпайы сөз айтады.* *Ойын барлық балаға жеткенше жалғасады.* ***Ойын 3: «Тыныштық орманы»*** ***Мақсаты:****Шуламау және тыныш жүру дағдысын қалыптастыру.* ***Шарты:****Балалар ормандағы аңдар болып жүреді, бірақ «ұйықтап жатқан аюды» оятпау керек.* *Кім қатты дыбыс шығарып қойса, аю «оянады» және оны*	*асын да дұрыс ішпейді. Мектепке шығарда дәптерін, кітабын іздеп жүгіріп жүреді. Үй тапсырмасын кейде жасап үлгермейді.* *Бір күні ауылда үлкен мерекелік* ***спорттық жарыс*** *өтетін болыпты. Жарысқа қатысу үшін балаларға алдын ала дайындық жасау керек екен. Арман күнде белгілі бір уақытта жаттығып, таңертең ерте тұрып, дұрыс тамақтанып, өз уақытын тиімді пайдаланады.* *Ал Еркін болса, «Жарысқа әлі көп уақыт бар» деп ойлап, дайындыққа немқұрайлы қарайды. Ол көп ұйықтайды, дайындықты кейінге қалдырады.* *Міне, жарыс күні де келіп жетті. Арман таңертең ерте тұрып, жарыс алаңына уақытында келді. Ол сергек, көңілді, дайын еді. Ал Еркін кеш оянып, асығып дайындала бастап*	***2-топ. Миға шабул*** *Сұрақ- жауап.* *Ойыншықтар неден жасалады?* *Қандай ойыншықтар тез сынады?* *Қандай ойыншықтар ауыр болады?* *Қандай ойыншықтар жеңіл болады?* *Сыни ойлау арқылы жауап* ***3- топ. Шығармашылық топ. Дид ойын: «Қандай түс?»*** *Шарты: Берілген ойыншықтарды бояу.* ***4-топ. Мнемотехникамен жұмыс.*** *-Мнемокесте арқылы ойыншықтарға сипаттама беру. Өз ойын айту.* ***«Бірлік шеңбері»*** ***Көркем сөз*** ***Қ. Мырзалиев. «Ойыншықтар»*** *Іші толған бөлменің,* *Ойыншығым мол менің.* *Босқа тізіп қоймайық,* *Келе ғой, дос ойнайық.* ***Сұрақ-жауап.***

	қол алысып, *бас иіп,* *күлімдеп,* *«Сәлеметсіз бе!» деп дауыстап.* *Содан кейін топтар орындарымен ауысады. Бұл жаттығу кішкентайларға сәлемдесудің мәдениетін көрсетуге өте әсерлі.* *Рөлдік ойын: «Күнделікті өмірде»* *Балаларға жағдаяттар беріледі:* *Бала мектепке бара жатыр → мұғалімге сәлем береді.* *Бала аулада ойнап жүр → досына сәлем береді.* *Бала дүкенге кірді → сатушыға сәлем береді.* *Әр бала сахналық көріністе өзін сынап көреді.* ***Қызықты ойын: «Сәлем сөзін жалғастыр»*** *Тәрбиеші «Сәлеметсізбе!» деп бастайды, балалар кезекпен жалғастырады:* *«Сәлем, досым!»* *«Сәлем, күнім!»* *«Сәлеметсізбе, апай!»* *«Сәлем, кітап!» (балаларға*	*орманнан шығарады.* ***Шығармашылық тапсырма (дәстүрден тыс сурет салу)*** *«Біздің мейірімді тобымыз» — алақан ізімен сурет жасау* *Үлкен ватманға топ бөлмесі суреті дайындалып қойылады.* *Әр бала өз алақанын бояуға малып, суретке басады — бұл «топтағы балалардың алақандары» болады.* *Тәрбиеші әр алақан жанына баланың атын жазады.* *Соңында суретке «Біз мейірімдіміз, біз сыпайымыз!» деген жазу қосылады.* ***Қорытынды*** *Балалармен бірге ережелерді қайталау:* ***Ой дамыту.*** ***ҚАУІПСІЗДІК ЕРЕЖЕЛЕРІНЕ бағыну міндетті, себебі бұл өз өмірің мен денсаулығыңды және өзгелердің өмірі мен денсаулығын сақтау үшін қажет!*** ***Мынаны есте сақтаңдар:*** *Шашылып жатқан ойыншықтар — құлап, жарақат алуға себеп болуы мүмкін.*	*еді, аяқ киімі табылмай қалды, сөмкесін жинап үлгермеді. Жарыс алаңына жеткенше бәрі басталып кетіпті.* *Сол күні Арман өз тобын жеңіске жеткізді. Оған ауыл ақсақалы келіп:* *— Балам, сенің табысың – тәртіп пен уақытты бағалаудың жемісі, – деді.* *Еркін болса, досынан кешігіп келіп:* *— Арман, мен уақытты босқа өткізіппін. Сен секілді күн тәртібін сақтасам, мен де жетістікке жетер едім, – деп мойындады.* *Содан бастап Еркін де таңертең ерте тұрып, бетін жуып, тамағын уақытында ішіп, күнін жоспарлап, үй тапсырмасын уақытында орындап жүрді. Уақыт оған досына айналды. Осылайша екеуі де әр істерінде табысқа жетіп, ауылдың ең тәртіпті балалары атаныпты.* ***Дид йын: "Күн тәртібін***	*Ойыншықтар не үшін керек екен?* *Ойыншықтармен қалай ойнау керек?* ***Зерттеу бұрышы*** ***Тәжірибе: «Кішкентай ғалымдар»*** *Үлкендеу табақшаға су құйып, оған доптарды салу арқылы доптардың жеңіл екенін балаларға көрсетіп, түсіндіру.* ***Сұрақ-жауап:****Балалар доп жеңілме ауырма, және суға батама, батпай ма? Осыны біліп көру үшін қазір біз сендермен тәжірибе жасаймыз: допты суға салайық. Қане, қараңдаршы доп суға бата ма, жоқ па?* *Батпайды екен. Қалай ойлайсыңдар неге, батпайды?* *Балалар қараңдаршы доп су бетінде жеңілме әлде ауырма?* *Балалар: Жеңіл* ***Қортынды:****Доп су бетінде жеңіл болады.* *Ішіне ауа толтырылған.Сондықтан*

	еркін қиялдауға рұқсат беріледі). ***Шығармашылық жұмыс: «Сәлемдесу күлтешесі»*** *Жүргізілу барысы:* *Тәрбиеші әр балаға түрлі-түсті қағаздан қиылған гүл күлтешелерін береді.* *Әр бала өзіне ұнайтын күлтешеге түрлі-түсті қарындашпен немесе фломастермен күлімдеген смайлик, жүрек, күн, бұлт, достық белгісін салады.* *Тәрбиеші балаларға:* *– «Бұл күлтеше – сенің сәлеміңді білдіреді. Қай күлтешеде күн салынса – жылы сәлем, жүрек болса – мейірімді сәлем, күлімдеген смайлик болса – көңілді сәлем» – деп түсіндіреді.* *Соңында барлық күлтешелерді үлкен дөңгелекке жапсырады да, «Сәлемдесу гүлі» шығады.* *Қорытынды шеңбер* *Балалар шеңберге тұрады да, бір-біріне қарап жылы сәлемдесу сөздерін айтады.* *Мысалы:* *«Сен жақсы доссың!»*	*Топтағы тәртіп тек тазалық үшін емес, қауіпсіздік үшін де керек!* *Терезе алдына, үстелге және шкафтарға шығуға болмайды.* *Бір нәрсені ала алмай жатсаң — тәрбиешіден көмек сұра!* *Топта, ұйықтайтын бөлмеде және қабылдау бөлмесінде жүгіріп жүру — өте қауіпті: жиһаздың өткір бұрыштары жарақат келтіруі мүмкін, басқа балаға соғылып, қатты соққы алуың мүмкін!* *Ұсақ ойыншықтарды ауызға салма! Олар кездейсоқ жұтылып кетіп, тұншығып қалуың мүмкін!* *Орындықта тербелуге болмайды! Тепе-теңдікті жоғалтып, құлап, жарақат алуың мүмкін!* *Сумен ойнама — судың жерге төгілмеуін қадағала. Су төгілген еден — өте тайғақ, бұл саған қауіпті!* *Тағам қабылдау кезінде сөйлеспе, тамақты мұқият шайна!* *Аяқ киім әрқашан дұрыс байланған және ыңғайлы болуы керек, ұзын бауы болмауы тиіс!*	***ретте”*** *Шарты: Балаларға күннің әр уақытындағы әрекеттердің суреттері беріледі: ұйқы, таңғы ас, сабақ, серуен, ойын, кешкі ас, ұйықтау.* *Балалар оларды дұрыс ретімен орналастырады.* *Дұрыс орналастырған балаға «Тәртіпті бала» жапсырмасы беріледі.* ***“Сағат тілі” жаттығуы:*** *Балалар екі қолын сағат тіліндей қозғап, тәрбиеші айтқан уақытты бейнелейді (мысалы, «сағат үш» – бір қол жоғары, бір қол оңға).* ***Қорытынды*** *Сұрақтар:.* *Күн тәртібін не үшін сақтау керек?* *Егер біз тәртіпті болсақ, не болады?* *Уақытты бағаламасақ, қандай қиындықтар туындайды?* *Балалар «Мен тәртіпті баламын!» деп уәде береді.* ***Бағалау:*** *Белсенді қатысқан балаларға*	*ол ұрсаң секіреді,тепсең қашады.* *Сонымен доп қандай ойыншық түріне жатады?* *Жеңіл, сондықтан суға батпайды.* ***Сергіту сәті: Музыкамен*** ***Кім доп туралы тақпақ біледі?*** ***Доп туралы тақпақ жаттау.*** Добым менің, добым менің, Өзің неткен көңілді едің. Зымырайсың,құтындайсың, Бірақ менен құтылмайсың ***Доппен ойнаған ұнай ма?*** ***Серуенде доппен ойын ойнаймыз*** ***Бағдарлама*** ***Тақырыбы: «Әдепті сөздер әлемі»***

	«Сен мейірімдісің!» *«Сенмен ойнаған қызық!»* ***Музыка*** ***Педагог жетекшілігімен*** *«Ұлттық ойын»* ***«Ақсерек-көксерек»*** *Мақсаты: Балалар ептілікке, бірлікке, тобы үшін* *намыстанып, женіске талпынуға үйренеді.*	.*Балабақшаға сағыз әкелуге тыйым салынады, себебі ол апатқа себеп болуы мүмкін!* ***ҰІӘ «Жүрекшені досыңа сыйла» ойынымен аяқтау*** — *әр бала қағаздан қиылған кішкентай жүрекшені досына сыйлайды.* ***Теледидар мен электр құралдары*** ***Мақсаты:*** *Электр құрылғыларынан туатын қауіптер туралы айту.* ***Әңгіме:*** *– Егер теледидарды күні бойы қосулы қалдырсақ, ол қызып кетуі мүмкін. Ал қызыған электр құралдары өрт шығарады. Сондықтан үлкендер оларды уақытында өшіру керек.* ***Сұрақтар:*** *– Электр құралдарын өз бетіңмен қосуға бола ма?* *– Егер сым жарылып жатса не істеу керек?* *– Өрт шықса кімге хабарлаймыз?* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.***	*«Уақытты бағалаймын» төсбелгісі беріледі.* ***Музыка*** ***Педагог жетекшілігімен*** ***Бағдарлама*** ***Тақырыбы: Топтағы заттар «Көп», «Біреу» ұғымдары.*** «Ұлттық ойын» ***«Қыз қуу»*** Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, ептелікке баулу.	*«Ұлттық ойын»* ***«Түйілген орамал»*** Мақсаты: *Балалардың сөздік қорларының белсенділігін арттырып, тіл ұстарту мақсатында ойлау, түсіну, есте сақтау, жаттап алу қабілеттерін жетілдіру.*

		-сәлемдесу *-сапқа тұрғызу* *Бір-бірден бағанда жүру. Бір-бірден колоннада жүру, мұғалімнің белгісі бойынша, балалар оң және сол аяқтарымен кезек-кезек штангалардан өтіп жүруге ауысады.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы дамыту жаттығулары.*** *1. б.қ. - аяқтың ені бойынша аяқ тірегі, қол белде. Қолдар бүйірлерге, жоғары, қолдарыңызды бастарыңызға шапалақтау, қолдарыңызды белге қою, бастапқы қалып (5-6 рет).* *2. б.қ. - аяқтың ені бойынша аяқ тірегі, қолдар дене бойымен. Қолдар бүйірге, отырыңыз және алдарыңызда қолдарыңызды ұрыңыз; көтерілу, қолды екі жаққа, бастапқы қалыпқа оралу (5 рет).* *3. б.қ. - аяқ иық енінде, қол белде. қолды екі жаққа, алға еңкейіңіз, алдыңызда қолыңызды шапалақтаңыз; түзу, қолдар. жақтарға,*		

		бастапқы қалып (5 рет). *4. б.қ. - тізе бүгіп, қолдар бастың артында. Оңға (солға) бұрылыңыз, оңға (солға) қолды жағыңызға алыңыз; түзету, бастапқы қалып (6 рет).* *5. б.қ. - аяқ сәл алшақ, қолдар дененің бойымен.* *Секіру сериялары арасында кішкене кідіріспен кезектесіп, екі бағытта шеңбермен екі аяқпен секіру.* ***Тыныс алу жаттығуы*** ***« Күн жасаймыз»*** ***Қозғалыстардың негізгі түрлері.*** ***1. Тепе-теңдік*** *- басында қапшықпен жерде жатқан тақтаймен жүру, қолды екі жаққа (2-3 рет).* ***2. Кедергілерден екі аяқпен секіру****(өзектердің биіктігі 6 см), бір-бірінен 40 см қашықтықта, 5-6 бар. 2-3 рет қайталаңыз.* ***Қим ойын: Аюдың апанында»*** ***Мақсаты:*** *балалардың сөздік қорын дамыта отырып,қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру.*		

		«Ұлттық ойын» ***«Такия тастамақ»*** *Мақсаты: Балаларды затты сезінуге үйрету. Жан-жақты дамыту, шапшандыққа, мұқияттылыққа тәрбиелеу.*		
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*			
	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №13*** ***Аула маңындағы көліктерді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Балаларға көліктер туралы , жүргізушілер туралы кең мағлұмат беру.* ***Ұлттық ойын:«Қарлығаш»*** *– балалар топ-топ болып жүгіріп, құстың қимылын бейнелейді. Ойынды күзгі табиғат құбылыстарымен байланыстыру*	***Картотека №14*** ***Ауа- райын бақылау*** ***Мақсаты:*** *Ауа- райының құбылысын бақылай отырып, күннің суыта бастағанын айтып түсіндіру, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау.* ***Ұлттық ойын:«Ақсерек-көксерек»*** *–Қимыл-қозғалыс пен ұйымшылдыққа тәрбиелейді.*	***Картотека №17*** ***«Күз көрінісін бақылау»*** ***Мақсаты:*** *Күз ерекшеліктерін айыра білуге ; күннің салқындауы, жаңбырдың жиі жаууы, жапырақтардың сарғаюы, адамдардың жылы киінуі туралы түсінік қалыптастыру.* ***Ұлттық ойын:«Асық ойнау»*** *– балаларды нысанаға дәл тигізуге дәлдікке баулиды.*	***Картотека №11*** ***Күнді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Күн көзінің жарығын күннен тараған сәуле (жарық) оның бүкіл табиғат үшін пайдалы да қажеттілігін ашу.* ***Ұлттық ойын:«Айгөлек»*** *– Шапшаңдыққа,ептілікке дағдыландыру;*

	*Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту, эстетикалық талғамын дамыту.**Күзгі серуен картотекасынан***			
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» жобасы нбағытында - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу.*			
	«Өз-өзіне қызмет» 3 қадамы: 1) Киімді ұқыпты шешу; 2) Шкафқа ретімен жинау; 3) Түскі асқа жеке жабдықтарын (сүлгі, ыдысқа дейінгі кезекші рөлі) дайындау.	*Бір-біріне жейде/күртешені ілуге, түйме қадауға көмектестіру; «рақмет», «өтінемін» сөздерін қолдануды бекіту; **Мақсаты:** су шашпай, жауапкершілікпен қарауды еске салу.*	*Балаларға өз киімдерін шешіп, ұқыпты жинап қоюды, қол жуғаннан кейін сүлгісін орнына қоюды үйрету. **Мақсаты:** еңбектің қадірін білуге, тәртіпке, адалдыққа тәрбиелеу.*	*Балаларға жағдаятты сұрақтар қою. «Егер қолды жумаса не болады?», «Неге заттарды өз орнына қоямыз?» **Мақсаты:** дұрыс шешім қабылдауға тәрбиелеу.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*			
	Тақырып: Үнем мен әдеп Әңгіме: *– Ас ішкенде тәртіп сақтаймыз: таласпаймыз, ойнамаймыз, дауыстамаймыз. Әрбір ас – қадірлі. Шамамызға қарай ғана аламыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қасықты, шанышқыны дұрыс ұстаймыз, бір-бірімізге бағыттамаймыз.*	***Тақырып: Үнемді болу– әдетіміз Түсіндіру:*** *– Әрбір ас – үлкендердің маңдай терімен келген несібе. Сондықтан табақтағы асты қалдырмай, төкпей-шашпай жеуіміз керек. Үнемді болу – жақсы әдет.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде орнымыздан тұрмаймыз, асықпай шайнаймыз. Жүгірмесек – қауіпсіз боламыз.*	***Тақырып: Ас – ырыс, еңбек жемісі Әңгіме:*** *– Балалар, дастарқандағы әр тағам – еңбекпен келген ризық. Нанды жерге тастамай, асты төкпей, мөлшермен ғана алайық. Ысырап етпейік – еңбекті бағалайық.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде асықпай шайнаймыз, ауыз толған кезде сөйлемейміз – бұл қауіпсіздік үшін маңызды.*	***Тақырып: Асқа құрмет Әңгіме:*** *– Ас үстінде ойнамаймыз, шуламаймыз. Әр түйір ас – бағалы. Асқа құрмет – еңбекті бағалау.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қасық пен шанышқыны абайлап ұстаймыз, бір-бірімізге бағыттамаймыз.*
Күндізгі	*Өз төсек орындарын*	*Балалардың тыныш*	*Ұйқыға дайындық кезінде*	*Белгілі жүйелікте*

<table>
<tr><td>ұйқы</td><td>дайындап жатуды дағдыландыру.</td><td>ұйықтауына жағымды жағдай жасау</td><td>қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.</td><td>киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары</td><td>Жаттығу кешені №6
Балалар тұрайық
Көзімізді ашайық
Қолымызды созып
Шынығып бір алайық.</td><td>Жаттығу кешені №7
Балапандар тұрайық
Көзімізді ашайық
Жан-жаққа біз қарайық
Бір күлімдеп алайық.</td><td>Жаттығу кешені №8
Ұйқыдан біз тұрамыз
Көзімізді ашамыз
Жан-жағымызға қарайық
Төсектен біз тарайық</td><td>Жаттығу кешені №9
Ұйқыдан біз тұрайық
Көзімізді ашайық
Анда- мында созылып
Тарқасайық, тұрайық</td></tr>
<tr><td colspan="4">Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру.
«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.
Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Бесін ас</td><td colspan="4">Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.</td></tr>
<tr><td>Ысырап етпеу
Әңгіме:
– Тамақты төкпей-шашпай, қажет мөлшерде ғана аламыз. Артық тамақ қалдырмаймыз.
Қауіпсіздік:
– Ас үстінде орнымыздан тұрмаймыз, асықпай шайнаймыз.</td><td>Ас – еңбек жемісі
Әңгіме:
– Балалар, әрбір ас – үлкендердің маңдай тері. Нанды жерге тастамаймыз, асты төкпей ішеміз. Артық алмаймыз.
Қауіпсіздік:
– Тамақты асықпай шайнаймыз, ауыз толған кезде сөйлемейміз.</td><td>Әдептілік – ас үстінде де керек
Әңгіме: – Ас ішкенде бір-бірімізге кедергі жасамаймыз. Үлкендерге бірінші береміз.
Қауіпсіздік: – Қасықты қатты салмаймыз.</td><td>Нанның қасиеті
Әңгіме: – Нан – дастарқанның берекесі. Нанды аяқ асты етпейміз.
Қауіпсіздік: – Нанды ауызға толтыра салмаймыз.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-</td><td colspan="4">«Отбасында, балабақшада қауіпсіз мінез-құлық нормаларын білу»</td></tr>
<tr><td>Теледидар мен электр құралдары
Мақсаты: Электр құрылғыларынан туатын қауіптер туралы айту.</td><td>Сіріңке мен оттық – балаларға арналмаған!
Мақсаты: Балаларды от көзімен ойнамауға үйрету.
Әңгіме:</td><td>Үтік өрт шығару мүмкін бе?
Мақсаты: Балаларға үтікті қолдану кезіндегі қауіп туралы түсінік беру.</td><td>Газ және электр плиталары
Мақсаты: Ас үйдегі қауіп көздерімен таныстыру.
Әңгіме:</td></tr>
</table>

рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Әңгіме:*** *– Егер теледидарды күні бойы қосулы қалдырсақ, ол қызып кетуі мүмкін. Ал қызыған электр құралдары өрт шығарады. Сондықтан үлкендер оларды уақытында өшіру керек.* ***Сұрақтар:*** *– Электр құралдарын өз бетіңмен қосуға бола ма?* *– Егер сым жарылып жатса не істеу керек?* *– Өрт шықса кімге хабарлаймыз?* **«Қауіпсіздік ережесі»** **«Жедел жәрдем»** **Мақсаты. Қажет болса, балаларды жедел медициналық көмекке 03-те қоңырау шалуға үйретіңіз.**	*– Балалар, сендер білесіңдер ме, сіріңке кішкентай ғана таяқша сияқты көрінеді. Бірақ ол өте қауіпті. Неге дейсіңдер ме? Өйткені бір ғана сіріңкені жақсаң, ол үлкен өртке айналуы мүмкін.* *От – бізге керек. Онымен тамақ пісіреді, шам жағады, жылытады. Бірақ оны тек үлкендер ғана қолдана алады. Ал балаларға сіріңке мен оттықпен ойнауға болмайды. Егер сендер сіріңке тауып алсаңдар, бірден әке-шешелеріңе, әжелеріңе немесе тәрбиешіге беру керек. Өйткені ол – қауіпті зат.* ***Сұрақтар:*** *Сіріңке мен оттықты не үшін қолданады?* *Балалар олармен ойнай ала ма?* *Егер сіріңке тауып алсаң, не істеу керек?* *– Сіріңке кішкентай болса да, өте қауіпті. Бір ғана ұшқын – үлкен өртке себеп болуы мүмкін.*	***Әңгіме:*** *– Балалар, кейде аналарың киімді үтіктейді, иә? Ал үтікті өшірмей, токқа қосулы күйінде қалдырса не болады? Киім жанып кетуі мүмкін, тіпті өрт шығуы мүмкін.* ***Сұрақтар:*** *– Үтікті кімдер қолдана алады?* *– Өз бетіңмен қосуға бола ма?* *– Үтікті пайдаланғаннан кейін не істеу керек?* *Әңгіме: «Үтікті ұмыт қалдырса не болады?»* *Бір күні Айсұлтан анасымен бірге үйде отырды. Анасы киім үтіктеп болып, асығып дүкенге кетті. Бірақ үтікті сөндірмей қалдырған екен. Айсұлтан үстел үстінде ыстық болып тұрған үтікті көріп:* *– «Егер бұл үтік өшірілмесе, киім жанады, өрт шығуы мүмкін!» – деп ойлады.* *Ол бірден әжесіне жүгіріп барып айтты:*	*– Анаңыз тамақ дайындағанда газ немесе электр плитасын қолданады. Егер ол дұрыс өшірілмесе – газ шығып, өрт немесе улану болуы мүмкін.* ***Сұрақтар:*** *– Ас үйде ойнауға бола ма?* *– Плитаны өзіңе қосуға бола ма?* *– Тамақ дайындап болған соң не істеу керек?* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім.*** *-сәлемдесу* *-сапқа тұрғызу* *Бір-бірден бағанда жүру. Бір-бірден колоннада жүру, мұғалімнің белгісі бойынша, балалар оң және сол аяқтарымен кезек-кезек штангалардан өтіп жүруге ауысады.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы дамыту жаттығулары.*** *1. б.қ. - аяқтың ені бойынша аяқ тірегі, қол белде. Қолдар бүйірлерге, жоғары, қолдарыңызды*

		«Жол қауіпсіздігі» **«Қандай белгіні тап?»** **Міндеттері: Балаларға жол белгілерін ажырата білуге үйрету, балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту; алған білімдерін күнделікті өмірде өз бетінше пайдалану қабілеттерін дамыту.**	*– «Әже, үтік өшірілмей қалыпты!»* *Әжесі дереу үтікті сөндіріп, немересіне жылы жымиып:* *– «Жарайсың, балам! Сен өте дұрыс істедің. Үтікті тек үлкендер ғана қолдана алады. Ал балалардың міндеті – қауіпті көрсе, үлкенге айту», – деді.* *Айсұлтан басын изеп:* *– «Мен енді білемін: үтікті өзім ешқашан қоспаймын. Егер үтік қосулы тұрса, бірден үлкенге айтамын!» – деді.* ***Балаларға сұрақтар:*** *Үтікті қосып, қолдануға кімнің рұқсаты бар?* *Балалар өз бетімен үтікті қоса ала ма?* *Үтікті пайдаланғаннан кейін не істеу керек?* *Айсұлтанның әрекеті дұрыс болды ма? Неге?*	*бастарыңызға шапалақтау, қолдарыңызды белге қою, бастапқы қалып (5-6 рет).* *2. б.қ. - аяқтың ені бойынша аяқ тірегі, қолдар дене бойымен. Қолдар бүйірге, отырыңыз және алдарыңызда қолдарыңызды ұрыңыз; көтерілу, қолды екі жаққа, бастапқы қалыпқа оралу (5 рет).* *3. б.қ. - аяқ иық енінде, қол белде. қолды екі жаққа, алға еңкейіңіз, алдыңызда қолыңызды шапалақтаңыз; түзу, қолдар. жақтарға, бастапқы қалып (5 рет).* *4. б.қ. - тізе бүгіп, қолдар бастың артында. Оңға (солға) бұрылыңыз, оңға (солға) қолды жағыңызға алыңыз; түзету, бастапқы қалып (6 рет).* *5. б.қ. - аяқ сәл алшақ, қолдар дененің бойымен. Секіру сериялары арасында кішкене кідіріспен кезектесіп, екі бағытта шеңбермен екі*

			«Қауіпсіздік ережесі» «Егер бейтаныс адам есікті қақса» Ойын жаттығулары **Мақсаты: Балаларды үйде жалғыз болған кезде есікті ашуға үйретіңіз, тек олармен бір пәтерде тұратын адамдарға ғана.**	*аяқпен секіру.* ***Тыныс алу жаттығуы « Күн жасаймыз»*** ***Қозғалыстардың негізгі түрлері.*** ***1. Тепе-теңдік*** - *басында қапшықпен жерде жатқан тақтаймен жүру, қолды екі жаққа (2-3 рет).* ***2. Кедергілерден екі аяқпен секіру****(өзектердің биіктігі 6 см), бір-бірінен 40 см қашықтықта, 5-6 бар. 2-3 рет қайталаңыз.* ***Қим ойын: Аюдың апанында»*** ***Мақсаты:*** *балалардың сөздік қорын дамыта отырып,қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру.* ***«Жол қауіпсіздігі» «Бағдаршам»*** ***Мақсаты: Балаларды бағдаршаммен басқарылатын қиылысудан өту (өту) ережелерімен таныстыру.***

Балалармен жеке жұмыс	***Бала тілін дамыту жұмысы*** *Артикуляциялық жаттығулар жасау (дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету).* *Сөздік қорын кеңейту үшін жеке әңгімелесу, сурет бойынша әңгіме құрату.* *Қарапайым сөздерді жеке үйрету.*	***Математикалық ұғымдарды дамыту*** *Санауды, пішіндерді, түстерді, көлемдерді жеке көрсету.* *Жұптап салыстыру, заттарды рет-ретімен орналастыру.* *Жеке логикалық ойындар мен пазлдар ұсыну.*	***Әлеуметтік дағдыларды қалыптастыру*** *Баланы топпен ойнауға бейімдеу үшін алдымен жеке ойындар арқылы сенімділігін арттыру.* *Мінез-құлық мәдениетін үйрету (амандасу, алғыс айту, кезекте тұру).* *Қиын балалармен жеке әңгімелесу, мотивация беру.*	***Шығармашылық қабілеттерін дамыту*** *Жеке сурет салу, ермексазбен жұмыс, мозаика құрастыру.* *Ән үйрету, жеке би қимылдарын көрсету.* *Қолөнер жұмыстарын орындау.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*			
	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімнің түймелері мен сыдырмасын тексеру.* *Аяқ киімінің дұрыс киілуін бақылау.* *Серуенге шыққанда табиғатты қорғау ережелерін түсіндіру (гүлді жұлмау, қоқыс тастамау).*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету.* *Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау* *Балалардың бір-біріне көмектесуіне жағдай жасау.* *Киімдерінің ұқыпты болуын бақылау.* *Топтан бөлінбеу ережесін түсіндіру.*
Серуен	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №11*** *Ағаштарға бақылау жасау*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*
Серуеннен оралу	*Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.* ***Таңғы серуенді бекіту.***			

Кешкі ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану) Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау			
Балалардың дербес әрекеттері	Үстел үсті ойындары. Конструкторлармен ойындар . түрлі пазлдар құрастыру.	Дидактикалық ойындар. «қыс мезгілін мнемотехника арқылы әңгімелеу» Қысқы ойындар, қысқы еңбектерімен танысып, құралдарымен және не үшін пайдаланатынын ұқтыру.	Еңбек әрекеті Жууға болатын ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаю, шүберекпен сүрту қабілетін қалыптастыру	Әндер, Ертегілер, өлеңдер, жаңылтпаштар, мақалдар қайталау
Балалардың үйге қайтуы	***Өнегелі-15 минут:*** *ата-анамен баланың тәртіптілігі мен әдептілігі жөнінде әңгіме өткізу.*			
	«Бүгін балалар ән айтып, би қимылдарын орындап, шығармашылық қабілеттерін көрсетті.» *«Қиялы дамып, ойларын еркін жеткізуге тырысты.»* *«Үйде бірге ән тыңдап, қарапайым әндерді жаттауға көңіл бөлсеңіздер жақсы болады.»*	*«Балалар бүгін серуен кезінде табиғатты бақылап, гүлдер мен ағаштарға ұқыпты қарауды үйренді.» «Топтық ойында бір-біріне көмектесіп, достық қарым-қатынас көрсетті.»* *«Үйде баламен бірге қысқа әңгіме немесе ертегі оқып, бірге талқылауға кеңес беремін.»*	*«Балалар дене шынықтыру жаттығуларына белсене қатысты, қимыл-қозғалыс дағдылары дамып келеді.»* *«Ойын кезінде ережелерді сақтап, тәртіпті болуға тырысты.»* *«Үйде серуеннен кейінгі тынығуына және жеткілікті ұйқысына назар аударыңыздар.»*	*«Бүгін балалар серуенде өте белсенді болды, қауіпсіздік ережелерін жақсы сақтады.»* *«Сабақта берілген тапсырмаларды ықыласпен орындап, сөздік қорын толықтырды.»* *«Үйде де киімдерін өздері кию дағдысын бекітуге көңіл бөліңіздер.»*

Тексерілді: [signature]

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы.
Қыркүйек айы II апта

Топ: Ботақан <u>ересек топ</u>
Балалардың жасы: <u>4 жас</u>
Қандай кезеңге жасалды : 08.09 – 12.09.2025ж
Апта дәйек сөзі «Жанұям-қорғаным, ата-ана тірегім»

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі** ***«Менің Қазақстаным» ҚРӘнұранын орындау***	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы ұлттық әуенмен қарсы алу, ата-баба мұрасын жүрекке жақындату. «Бұлбұл»*	*Күй әуені – бүлдіршінді қазақтың салт-дәстүрі мен өнеріне баулып, ұлттық рухқа тәрбиелеу. «Кішкентай»*	*Домбыраның қоңыр үні – баланы жылы қабылдап, қазақтың мәдениетімен қауыштыру. «Жезкиік»*	*Күй күмбірі – баланы шаттықпен қарсы алып, ұлттық өнерге сүйіспеншілік ояту. «Балбырауын»*	*Күй әуезі – баланың жан дүниесін тербеп, оны қазақ халқының рухани қазынасына жақындату. «Қос алқа»*
	Демалыс күндері қалай өткенін сұрау арқылы баланың көңіл-күйін анықтау; Киімін шешуге, аяқ киімін ауыстыруға көмектесу; Жаңа аптаға	*Баланың таңертеңгі көңіл-күйін сұрау («Бүгін қалай ояндың?»); Ата-анасынан қысқаша ақпарат алу (денсаулығы, ұйқысы, тәбеті); Баланың киімін дұрыс*	*Баланың көңіл-күйін бақылау үшін сүйікті ісін немесе ойынын сұрау; Өзін-өзі қызмет ету дағдыларын дамытуға жағдай жасау; Достарымен қарым-*	*Таңертеңгі көңіл-күйін сұрау, мейірімді сөздермен қарсы алу; Киімін шешу, аяқ киімін ауыстыру барысында дербестікке ынталандыру; Баланы шағын топтық ойындарға қатыстыру;*	*Апта бойғы жетістіктерін айтып, мақтау арқылы қабылдау; Киімін реттеп, гигиеналық дағдыларын еске салу; Балаларды көңілді ойынға тарту, апта*

	қызығушылық ояту үшін қысқаша әңгіме жүргізу; *Психологпен бірге жылауық немесе ұялшақ балаларға қолдау көрсету.*	*орналастыруға бағыт беру;* *Топтағы кезекші балалармен амандастыру, ойынға қосу;* *Эмоциялық бейімделуі қиын балаларға жеке назар аудару.*	*қатынасқа тарту арқылы бейімделуін жеңілдету;* *Психологпен бірге топтағы балалардың эмоциялық ахуалын қадағалау.*	*Баланың өзін еркін ұстауына жағдай жасау;* *Эмоциялық бейімделуі төмен балалармен жеке әңгімелесу.*	*қорытындысын жасау;* *Ата-анасына баланың жетістіктерін қысқаша жеткізу.*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала тәрбиесіне кеңес беру.*				
	Таңертеңгі жылы сөз бен мейірім – баланың көңіл-күйіне қуат беретіні жайлы әңгімелесу. ***Кеңес:** Баланы балабақшаға әкелгенде күлімдеп, жылы сөзбен шығарып салыңыз.*	*Тазалық – денсаулық кепілі, мәдени-гигиеналық дағдыларды бала күнде орындауы тиіс екендігі жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:** Үйде қол жуу, тіс тазалау, киімін ұқыпты ұстауды ескертіңіз.*	*Әдептілік – ата-анадан басталатыны, бала үлкенді сыйлауды үлгі арқылы үйренетіні жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:** «Рахмет», «өтінемін», «кешір» сөздерін жиі қолданыңыз.*	*Сөйлеу мәдениеті – отбасындағы әңгімеден қалыптасатыны жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:** Балаға ертегі оқып беріп, өз ойымен бөлісуге мүмкіндік жасаңыз.*	*Отбасы – баланың алғашқы мектебі, құндылықтар отбасынан басталатыны жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:** Демалыста балаңызбен бірге пайдалы іс жасаңыз, бірге уақыт өткізіңіз.*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығармашылық,	***Картотека №2*** ***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:** Ойын арқылы жануарларды өз мекеніне орналастыра*	***Картотека №9*** ***Дид ойын:*** ***«Қай жануар артық»*** ***Мақсаты:** Берілген суреттен артық жануарды тауып, сипаттап айта алады.*	***Картотека №13*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Ойын шарты:** әр түрлі аңдар, құстарды көрсетіп, олардың қайда өмір сүретінің сұрайды. Олардың немен*	***Картотека № 16*** ***«Үй жануарлары*** ***Ойын шарты:*** *балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі.* *Олардың қалай аталатынын, қалай*	***Картотека №17*** ***«Сөйлемді жалғастыр»*** ***Ойын шарты:** бір бала сөйлемнің басын бастайды, басқа балалар сөйлемді баяқтауы керек.*

эксперимент ал дық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары)	*алады.*		*қоректенетінің айтқызады.*	*дыбыстайтынын,қалай күтуге болатынын айтқызады.*	
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы дамыту жаттығулары орындап, баланың бұлшықеттерін нығайтып, қимыл-қозғалысын жетілдіру. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Әңгіме: *– Әрбір ас – еңбекпен келген несібе. Нанды жерге тастамаймыз, асты төкпей ішеміз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Асықпай шайнаймыз, ауыз толғанда сөйлемейміз.*	***Әңгіме:*** *– Асқа отырмас бұрын қолымызды таза жуамыз. Суды үнемді қолданамыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты абайлап ұстаймыз, сындырмаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Ас үстінде ойнамаймыз, шуламаймыз. Әрбір ас – бағалы.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қасық пен шанышқыны дұрыс ұстаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Артық ас алмаймыз, табақта қалдырмаймыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Тамақтанып отырғанда орнымыздан тұрмаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішкенде бір-бірімізге кедергі жасамаймыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қасықты қатты салмаймыз.*
Ұйымдастыр ылған іс-	*«Қамқор» жобасы* ***Ойын: «Жақсылық***	*«Шабыт» жобасы* ***Ойын:***	*«Еңбегі адал жас өрен»****жобасы***	*«Смарт бала» жобасы* ***Ойын: «Ойлан – тап!»***	*«Қамқор» жобасы* ***Ойын: «Жылу***

әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӘ)	***себеті»*** *Тәрбиеші: «Менің қолымда сиқырлы себет бар. Бұл себетке тек жақсы істер ғана салынады. Қане, сендер қандай жақсы іс істегендеріңді айтыңдар».* *Балалар: «Мен анама көмектестім», «Мен ойыншығымды досыма бердім», «Мен кілем сыпырдым».* ***Мағынасы:*** *балаларды қамқорлыққа, ізгі іске тәрбиелеу.*	***«Шығармашылық сурет»*** *Тәрбиеші: «Қане, көзімізді жұмып, қиялдайық. Әркім өз арманының суретін көз алдына елестетсін. Арманың не?»* *Балалар: «Мен аспанға ұшқым келеді», «Мен суретші болғым келеді», «Мен әнші боламын».* ***Мағынасы:*** *балаларды қиялдауға, арманына шабыттануға жетелеу.*	***Ойын: «Кімге көмектесеміз?»*** *Тәрбиеші: «Әже ауыр зат көтеріп келеді. Сен не істейсің? Ана ыдыс жуып жатыр. Сен не істейсің? Досың ойыншық құлатты. Сен не істейсің?»* *Балалар жауап береді: «Көмектесемін», «Жинап беремін», «Суға саламын».* ***Мағынасы:*** *адал еңбек пен көмектің маңызын түсіндіру.*	*Тәрбиеші: «Мен сендерге сұрақ қоямын, сендер тез ойлап жауап беріңдер:* *– Аспанда не бар?* *– Жерде не өседі?* *– Адамға білім беретін не?»* *Балалар: «Күн», «Гүл», «Кітап» деп жауап береді.* ***Мағынасы:*** *ойлау қабілетін дамыту, жылдам жауап беруге үйрету.*	***сыйлайық»*** *Тәрбиеші: «Әрқайсымыздың жүрегімізде мейірім бар. Кәне, жүрегімізді қолымызға салып, қасымыздағы досымызға сыйлайық».* *Балалар қолдарын қасындағы балаға созып:* *– «Мейірім саған барсын!» – дейді.* ***Мағынасы: қамқорлық, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу.***
Кестеге сәйкес ҮІӘ	*Қамқор жобасы аясында балаларға досына көмектесу, көңіл бөлу, қолдау көрсету әрекеттерінің маңыздылығын түсіндіру.*				
	Қызығушылықты ояту. ***Тосын сәт:*** *Топқа қолында үлкен конверт*	***Қызығушылықты ояту*** ***АКТ технологиясымен жұмыс.***	***Әжемнің ертегісі.Қызығушылықты ояту. АКТ технологиясымен жұмыс***	***Тосын сәт: Сылдырмақ даусы.*** *Балалар неге сылдырмақтар неге сылдырап жатқанын*	***Қызығушылықты ояту.*** *Телефон шырылдайды. Құрметті менің кішкентай білімді*

	ұстаған **«Достық елшісі»** (тәрбиеші рөлінде) келеді. – Балалар, менің қолымда Достық елі жіберген хат бар. Хатта: «Біздің елде достар бір-біріне көмектесіп, қуанышын да, ренішін де бірге бөліседі. Ал сендердің достықтарың қаншалықты мықты екенін білгіміз келеді» – деп жазылыпты. – Қане, достық туралы не білетіндеріңді айтып беріңдер. **Тақырыпқа ену.** **Ертегі: "Екі қоянның достығы"** Бір орманда Аққұлақ пен Сұрқұлақ деген екі қоян өмір сүріпті. Бір күні Аққұлақ орманда серуендеп	**Тосын сәт.** Білмеспек шығады. Дымбілмес: Менімен ешкім сөйлеспейді, ойнамайды, ешкім дос болмайды. (Дымбілмес жылайды). **Сұрақтар ілмегі.** Балалар қалай ойлайсыңдар. - Дымбілмеспен неге ешкім дос болмайды? - Сендердің достарың бар ма? – Достық дегенді қалай түсінесіңдер? -Достар қандай болу керек? Балалар байқадыңдар ма Білмеспек амандасты ма сендермен? Ендеше дымбілмеске достық туралы ән айтып берейік **Ән айту:** «Достасайық бәріміз». (сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек) Е.Өтетілеуұлының «Көңілді балалар» **Ән соңында**	**Үнтаспадан «Ертегі лер елінде» әні ойнайды.** Көгілдір экраннан сиқырлы таяқша шығады, таяқша «Мен сиқырлы таяқшамын, менімен ертегілер еліне барғыларың келе ме?» **Балалар: Я.** **Таяқша айналып кетеді.** Аюдың дауысы. **Тосын сәт**. Қонаққа үш аю шығады, амандасады. **Үш аю:** Сендерге өзіміз туралы ертегіні және ойындарымызды ала келдік. Біз ыдыстарымыз бен жиһаздарымызды шатастырып алдық, соны реттеуге көмектесесіңдер ме? Балалар: Иә, көмектесеміз. **Ой қозғау.** Ертегі желісін сурет арқылы	білесіңдер ма? Олар сендермен бірге жаттығу жасағанды ұнатады. **«Көңілді сылдырмақтар»** **Ой қозғау.** **Дид ойын: «Жаттығу заттарын ата»** **Сұрақ –жауап.** Жаттығуды не үшін жасаймыз? Қандай заттармен жаттығу жасаймыз. **Тосын сәт. Хат келу.** **Хатты оқу.** Құрметті балалар мен Суреттер әлемінің ханшайымымын. Суреттер әлемінен жаттығу құралдарын жасап, альбом құрастыру керек. Балабақшадағы барлық топтарға хат жолдадым. Балалар ендеше топқа бөлініп, жаттығу құралдарының суреттерін бенелеп альбом құрастырайық. **Дид ойын: «Біз**	ізбасарларым, мен сендерге сиқырлы пішіндер қорапшасы арқылы өзімнің білім әлемінен көптеген тапсырмалар жібердім. Осы тапсырмаларды орындап маған суретке түсіріп жіберіңдер, мен сендерге келесі үлкен топқа баруларыңды тексеремін. Бұл білім ханшайымы Есік қағылып қорапша келу. (қорапшаның сыртында үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек пішіндер конверт секілді жасап,, жай скочпен жабыстырп қою) **Ой қозғау. Сұрақ-жауап.** Қорапшаның сыртынан қандай пішіндер көріп тұрмыз? Түстері қандай? Үш бұрышты

	жүріп, аяғын тікенге кіргізіп алады. Жүгіре алмай, орнында қалады. Оны алыстан көрген Сұрқұлақ досы бірден қасына жетіп, тікенді абайлап суырып алып, үйіне жеткізеді. *Келесі аптада қатты жауын жауып, Сұрқұлақтың інін су басады. Мұны естіген Аққұлақ оған жүгіріп барып, інін тазалап, қайта қазып береді.* *Содан бері екі қоян бір-біріне әрдайым көмектесіп, достықтарын ешқашан ұмытпайды екен.* ***Сұрақ -жауап.*** ***Қим ойын: “Достық көпірі”*** *Балалар екі топқа*	***Дымбілмеске балалар тақпақ айту.*** *Жабырқауды білмейміз,* *Жалқаулықты сүймейміз,* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан.* ***Қоштасу.*** ***Суретті альбомдар қарау.*** ***Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті»*** *Шарты: Қиынды суреттерді құрастыру арқылы суретшінің қателескен жерін орныныа дұрыс қоя білу.* ***Тосын сәт.Аудио дыбыс. Күшіктің үрген даусы.*** *Күшік келеді. сендерден көмек сұрау үшін келіпті.* *Күшіктің тұратын үйі жоқ екен. Не істейміз?* *Көмектесіп,үйшік салып береміз бе?* *Ал,сендер қандай үйде тұрасыңдар?*	*түсіндіру.* *-Неліктен үш аю деген?* *Аюлар қандай?* *Олардың ыдыстарының көлемі қандай?* *-Олар қайда өмір сүреді?* *-Маша аюлардың үйіне қалай барды?* *-Ол үлкен ыдыстардан неліктен тамақ іше алмады?* *Жиһаздарының пішіні, көлемі қандай?* ***Топпен жұмыс:*** ***Дид ойын: «Жиһаздар мен ыдыстар»*** ***1-топ:*** *Ыдыстарды жапсыру.* ***2-топ:*** *Жиһаздарды құрастыру.* ***3-топ:*** *Трафарет арқылы аюларды бояу.* ***Ертегіні сахналау: «Үш аю»*** ***Аюлармен жаттығу жасау.*** ***Тосын сәт***	***еппіміз»*** ***1-топ: «Суретшілер»*** ***Сылдырмақтың суретін трафарет арқылы бояу.*** ***2-топ: «Мүсіншілер»*** *Допты мүсіндеу* ***3-топ: «Қол өнершілер»*** *Таяқшаны қағаз бетіне жапсыру.* ***4-топ «Құрлысшылар»*** *Гимнастикалық орындықты құрастыру.* ***Миға шабуыл.*** *Доптың пішіні қандай?* *Түсі қандай?* *Сылдырмақта неше пішін бар?* *Түсі қандай?* *Таяқша қандай пішін?* *Қандай түсті таяқша жапсырдың?* *Гим орындықтың пішіні қандай?* ***Альбом құрастыруға Телефонмен суретке түсіру.*** ***Суреттер әлеміне жіберу.***	*қораптан алу. Үш бұрыштың тапсырмасы.* *Балаларды түстер арқылы топқа бөлу.* ***1-қызыл түс тобына тапсырма :*** *«Жақсы деген немене, жаман деген немене»* *Шарты: сурет арқылы өз ойын жеткізе білу.* ***2- сары түс тобына тапсырма:*** ***Дид ойын:*** *«Суреттер сөйлейді»* *Шарты: Құстарға қамқорлық туралы өз ойын айту.* ***3- жасыл түс тобына тапсырма:*** ***Дид ойын:*** *«Табиғаттың досы кім?»* *Шарты: Табиғатты қорғау туралы өз ойын айту.* ***Төртбұрыштың тапсырмасы:*** ***Ой дамыту.*** *«Достық неден басталады, достыққа*

	бөлінеді. Бір топ – «Көмектесушілер», екінші топ – «Қажетсінушілер». «Қажетсінушілер» түрлі жағдай айтады (мысалы: ойыншық сынып қалды, жүгіріп бара жатып сүрініп қалды, кітапты таба алмай қалды). «Көмектесушілер» оған қалай көмектесетінін айтады немесе көрсетеді. Әр көмектен кейін балалар еденге достық көпірінің бір бөлігін (қағаз жолақ) жапсырады. Соңында екі топтың арасы достық көпірімен жалғанады. ***Шығармашылық жұмыс: "Достық ағашы"***	***Суреттер топтамасын қарау.*** *Күшіктің үйшігі қандай болады? Қандай пішіндерден жасалған? Ит адамның досы деп неге айтқан?* ***Дид ойын: «Күшікке көмек»*** *Үйшік жасаудың әдіс тәсілдерін көрсету, түсіндіру.. Қауіпсіздік ережесімен таныстыру.* ***Сертгіту сәті.*** *Иіліп оңға бір, Иіліп солға бір. Денемізді дұрыстап, Тұрамыз тік ұстап. Балалар жұмыстарын жалғастырады. Жеке көмек. Күшік балалардың жасаған үйлеріне қуанып,қоштасады.* ***Қазақ тілі Тақырыбы: Менің достарым I.I. Ой дамыту.*** *«Достық неден*	***Үнтаспадан «Ертегі лер елінде» әнінің жалғасы ойнайды. Ой балалар бізге тағы қандай ертегі келе жатыр екен. Экраннан.*** *Сәлеметсіздер ме балалар. Мен Ертегі ханшайымымын. Менің ертегідегі досым, ертегі құсын жоғалтып алдым. Оны таба алмай жүрмін. Маған көмек керек. Балалар ханшайымға көмектесеміз бе?* ***Ой дамыту.*** *-Ертегі құсы қандай болады? -Олардың түсі неге құбылып тұрады?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар, тұрайық Алақанды соғайық. Бір отырып, бір тұрып Біз тынығып алайық.* ***Үлгі көрсету түсіндіру.***	***Тақпақ «Доп» Ернұр Сейдахмет*** *Асау тайдай тулайды, «Гол!» - деп бәрі шулайды. Жалықтырмас добымыз, Қуып жүрміз оны біз. Секең- секең етеді, Ұшып, көкке жетеді. Ойын құмар добымыз, Қуып жүрміз оны біз.* ***Музыка Педагог жетекшілігімен*** ***Бағдарлама Тақырыбы: Заттар тобын салыстыру: оң жақ және сол жақ.*** *«Ұлттық ойын»* ***«Ханталапай» Мақсаты:*** *Қазақтың ұлттық ойындарын дәріптеу арқылы балалардың интелектуалдық,*	*не жараасады?»Достар қандай болу керек?Мейрімді, ақылды, қамқор, бірлікте.* ***Дид ойын: «Достық үйін құрастыру» Шарты:*** *Балалар дамытушы ойындар арқылы үй құрастырып, өз ойларын айту.* ***1-топ Мейрімділік үйі. «Пазл» арқылы үй құрастыру*** *Сипаттама беру. Әр бала айту. Біздің үйіміз мейрімділік үйі деп аталады. Біз бір-бірімізге мейрімдіміз. Біз достарымызды қиындыққа тастамаймыз Мейрімділік үйі көңілді болады. Дос деп ең жақын адамды айтамыз.* ***2 –топ. Ақылдылар***

	*Плакатта **үлкен ағаштың суреті** алдын ала дайындалады, бірақ оның бұтақтарында жапырақтар жоқ. Балаларға түрлі түсті **жүрек пішінді дайын жапырақшалар** (қағаз немесе фетр) таратылады. Әр балаға тәрбиеші немесе көмекші педагог **жылы сөздерді дауыстап айтады** (“Сен жақсы доссың!”, “Сен мейірімдісің!”, “Рахмет!”, “Көмектескенің үшін рахмет!” т.б.), ал балалар сол сөзді бәрі бірге қайталайды.Балалар жылы сөз айтқан соң өз жүрегін ағаштың бұтағына жапсырады.*	*басталады, достыққа не жараасады?» Достар қандай болу керек? Мейрімді, ақылды, қамқор, бірлікте. Ендеше соны іспен көрсетейік**I.2. Қызығушылықты ояту. Балаларды топқа бөлу, дамытушы ойындар. Достық үйін құрастыру. 1-топ Мейрімділік үйі. М.Монтессори технологиясы бойынша үй құрастыру.** Сипаттама беру. Әр бала айту.Біздің үйіміз мейрімділік үйі деп аталады.Біз бір-бірімізге мейрімдіміз. Біз достарымызды қиындыққа тастамаймызМейрімділік үйі көңілді болады.Дос деп ең жақын адамды айтамыз.*	*Дәстүрден тыс әдіс – тәсілдер арқылы сурет салу және мүсіндеу. **Дид ойын:«Біз суретшіміз» Топқа бөліну. 1-топ:**Трафарет арқылы мақта таяқшасымен ертегі құсын бояу. **2-Топ:** Дайын картонға салынған құстың үстінене ермексазды жағу. Балалардың жұмысына бақылау жасау. Балаларды мадақтау **Ханшайымға суретке түсіріп жіберу.** **Дене тәрбиесі Кіріспе бөлімі:** Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, әр түрлі бағытта жүру. Шеңбер бойымен жай жүру Саптан 4 лекке тұру.*	*тапқырлық, ептілік, дәлдікке, ұстамдылыққа, байсалдылық қабілеттерін дамыту. Топта жұмыс істей білуін дағдыларын қалыптастыр*	***үйі. Дьенеш блоктары арқылы үй құрастыру.** Біз ақылды балалармыз Бір –бірімізді ренжітпейміз Бәрін ақылмен жасаймыз Осы үйді де ақылмен, ойласып жасадық **3 – топ. Қамқоршылар үйі Таяқшамен үй жасау. Сипаттама.** Біз қамқор балалармыз. Достарымызға көмектесуге дайынбыз Достарымызбен барлығын бөлісеміз Достарымызға жақсылық жасаймыз **Сергіту сәті:** Музыкамен . Енді біз демаламыз, Айналаны шоламыз. Қол –аяқты кезекпен, Оңға-солға созамыз. Күн шыққанда сүйсініп,*

	Соңында әдемі, түрлі түсті "Достық ағашы" шығады. ***Қосымша:*** *Тәрбиеші жапсыру кезінде әр балаға:* *— "Сен досыңмен не істегенді жақсы көресің?"* *— "Саған досың не сыйлады?"* *— "Сен досыңа қалай көмектестің?" деген сұрақтар қойып, қысқа жауап алса, ойын әрі қызықты, әрі мағыналы болады.* ***Қорытынды.*** *Тәрбиеші сұрайды:* *Достық деген не?* *Достар бір-біріне қалай көмектеседі?* *Нағыз достық қандай болады?* ***Ұран:*** *– Біз әрдайым досымызға көмектесеміз!*	***2 –топ. Ақылдылар үйі.*** ***Дьенеш блоктары арқылы үй құрастыру.*** *Біз ақылды балалармыз* *Бір –бірімізді ренжітпейміз* *Бәрін ақылмен жасаймыз* *Осы үйді де ақылмен, ойласып жасадық* ***3 – топ.*** ***Қамқоршылар үйі*** ***Таяқшамен үй жасау.*** ***Сипаттама.*** *Біз қамқор балалармыз.* *Достарымызға көмектесуге дайынбыз.* *Достарымызбен барлығын бөлісеміз* *Достарымызға жақсылық жасаймыз* ***4 – топ. Бірлік үй.*** ***«Пазл» арқылы үй құрастыру*** *Біз бір-бірімізді тыңдаймыз* *Біздер ренжісуді білмейміз* *Біз ештеңе қызғанбаймыз* *Достарымызды*	*Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім.*** ***Б.қ.: «Маса ұшты»*** ***1.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «з-з-з» деп айту. /5- рет /* ***Б. қ.: «Қақпа»*** ***2.*** *Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. 1- шынтақты артқа созу, 2- шынтақты беттестіру. /5-6 рет /* ***Б.қ.: «Шапалақ»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар белде. 1- алдыға еңкею, 2- қолдарды шапалақтау. 3- артқа шалқаю, 4- шапалақтау . /5-6 рет /* ***Б. қ.: «Күнге жетемін»*** ***4.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар*		*Бәйшешектей иіліп,* *Біз тынығып аламыз.* *Жиі-жиі жаттығып,* *Үлкен кісі боламыз* ***Дөңгелектің тапсырмасы.*** ***Миға шабул:*** ***Пед жет ойын: «Не істеуге болмайды?»*** *1.Үлкендердің алдынан.....(кесіп өтуге болмайды)* *2.Кішкентай баланы.....(жылатуға)* *3.Құстарды........(атуға болмайды)* *4.Қыз баланы.......(ренжітугеболмайды)* *5.. Досыңды....... (ренжітугеболмайды)* ***Дид ойын: «Не істеукерек?»*** *1.Үлкен кісіні.......(сыйлау керек)* *2.Үлкеннің тілін....(алу керек)* *3.Үлкендерге.....(сәлем беру керек)* *4.Кішілерді....(қамқорлау керек)* *5.Ата-ананың*

	– Біз достарымызды ренжітпейміз! *– Біз бірге ойнаймыз, бірге қуанамыз!* ***Бағалау:*** *Белсенді қатысқан балаларға «Достық жұлдызы» белгісі беріледі.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, әр түрлі бағытта жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру . Саптан 4 лекке тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім.*** ***Б.қ.: «Маса ұшты»*** ***1.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар*	*сыйлаймыз* ***ІІ. Ой қозғау.*** ***Сылдырмақ үні.*** ***Шеңберге шақыру*** *Балалар достық әлемінде қандай құнды қасиеттермен таныстық?* *- Дос көмекші,дос қамқоршы* *- Достықадамдар арасында болады.* ***Музыка*** ***Педагог жетекшілігімен*** «Ұлттық ойын» **«Сақина салу»** **Мақсаты:** Балалардың қимыл белсенділігін, ойында ынтасын арттыру.	*белде. 1- қолымызды екі жаққа созамыз. 2- өкшемізді көтеріп, қолымызды жоғары көтеремізде созыламыз.* *3 -б.қ. /5-6 рет /* ***Б.қ.: «Шапалақ»*** ***5.*** *Аяқтарын біріктіру. Қолдар белде. 1- тізені бүгіп отырады, 2- орныныан тұрып шапалақтайды. 3- б.қ. (5-6 рет қайталау)* ***Б.қ.: «Биші аяқтар»*** ***6.*** *Аяқтарын біріктіру, қолдар белде. 1- оң аяқты жанға созу, 2- б.қ.; 3- сол аяқты жанға созу, 4- б.қ.; /5-6 рет /* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *араның дыбысын салу, мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Қозғалыстардың негізгі түрлері.***		*айтқанын.....(тілін алу,тыңдау керек)* *6.Көлікте өзіңнен үлкен адамға... (орын беру.)* *8. Абайсызда көршіңді немесе досыңды ренжітіп алсаң........(кешірім сұрау керек)* ***Тақпақ . Атам маған әрқашанда,*** ***Кішіпейіл бол деген,*** ***Атасөзімсанамда,*** ***Жасыүлкенгежол берем*** ***Сұрақ – жауап*** *Бізге Білім ханшайымы не жіберді?* *Түстері қандай ?* *Сізер барлық тапсырманы жақсы орындадыңдар* *Жарайсыңдар балалар* **Бағдарлама Тақырыбы: Салт-дәстүрлер қазынасы.**

	бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «з-з-з» деп айту. /5- рет / ***Б. қ.: «Қақпа»*** ***2.*** *Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. 1- шынтақты артқа созу,* *2- шынтақты беттестіру. /5-6 рет /* ***Б.қ.: «Шапалақ»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар белде. 1- алдыға еңкею, 2- қолдарды шапалақтау. 3- артқа шалқаю, 4- шапалақтау . /5-6 рет /* ***Б. қ.: «Күнге жетемін»*** ***4.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар белде. 1- қолымызды екі жаққа созамыз. 2- өкшемізді көтеріп, қолымызды*		***1. Секіру*** *- екі аяқпен секіру («объектіге жету»).* ***2. Кішкентай допты (диаметрі 6-8 см) екі қолмен жоғары лақтыру.*** ***Қим ойын: Картотека № 1«Доп қуу »*** ***Мақсаты:*** *Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу* «Ұлттық ойын» **«Айгөлек»** **Мақсаты:** Баланың денесін щынықтыруға, ұстамдылыққа, күштілікке тәрбиелейді.		«Ұлттық ойын» **«Арқан тарту»** **Мақсаты:** Балаларды топтасып жұмыс істеп, бір-біріне көмектесуге үйретеді.

	жоғары көтеремізде созыламыз. *3 -б.қ. /5-6 рет /* ***Б.қ.: «Шапалақ»*** **5.** *Аяқтарын біріктіру. Қолдар белде. 1- тізені бүгіп отырады, 2- орныныан тұрып шапалақтайды. 3- б.қ. (5-6 рет қайталау)* ***Б.қ.: «Биші аяқтар»*** **6.** *Аяқтарын біріктіру, қолдар белде. 1- оң аяқты жанға созу, 2- б.қ.; 3-сол аяқты жанға созу, 4- б.қ.; /5-6 рет /* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *араның дыбысын салу, мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Қозғалыстардың негізгі түрлері.***				

	1. Секіру *- екі аяқпен секіру («объектіге жету»).* ***2. Кішкентай допты (диаметрі 6-8 см) екі қолмен жоғары лақтыру.*** ***Қим ойын: Картотека № 1«Доп қуу »*** ***Мақсаты:*** *Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу* *«Ұлттық ойын»* ***«Ұшты-ұшты!»*** **Мақсаты** : есте сақтау, мұқият болу қабілеттерін дамытады, өнерлі болуға баулу.				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау,*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру*

	түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Күз серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Әңгіме: *– Қолды сабындап жуу – денсаулық кепілі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Су*	***Әңгіме:*** *– Нан – дастарқанның берекесі. Нанды аяқ асты етпейміз.*	***Әңгіме:*** *– Ас кезінде тыныш отырамыз, таласпаймыз.* ***Қауіпсіздік:*** *–*	***Әңгіме:*** *– Ас ішіп болған соң ыдысты ретімен қою – ұқыптылықтың белгісі.*	***Әңгіме:*** *– Тамақты мөлшермен ғана аламыз. Артық қалдырмаймыз.*

	шашпай, абайлап жуамыз.	***Қауіпсіздік:*** *– Нанды ауызға толтыра салмаймыз.*	*Ыдысты бір-бірімізге ысырмаймыз.*	***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты қатты соқпаймыз.*	***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішіп отырғанда ойнамаймыз.*
Күндізгі ұйқы	*Балаларға ұйқыға жатар алдында киімдерін шешіп, ретімен орындыққа немесе арнайы жерге қоюды үйрету.* *Өздерінің төсектерін дұрыстап жайып, жастық пен көрпелерін ретке келтіруге бағыт беру.*	*Ұйықтар алдында киімдерін ұқыпты шешіп, бүктеп қоюды қайталау.* *Балаларға төсектерін өздері ашып, жатуға дайындалуды еске салу.*	*Балаларды белгілі бір тәртіппен киімдерін шешуге және жинақы ұстауға дағдыландыру.* *Ұйықтар алдында әр бала өз төсегін дайындап, ыңғайлап жата білуге жаттықтыру.*	*Ұйқы алдында тыныштық сақтау үшін әңгімелерді қысқарту және жайлы орта құру.* *Қауіпсіздік мақсатында төсектерді дұрыс қолдануға, төсек жанында артық зат қалдырмауға ескерту.*	*Балаларға қауіпсіздік ережелерін еске салып, ұйқыға дайындықта асықпай әрекет етуге кеңес беру.* *Бөлмеде тыныштық орнатып, ұйықтауға қолайлы жағдай жасау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				

	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Ой дамыту.*** ***Сұрақ-жауап*** *Балалар осы күн бізге не үшін керек? Егер күн болмаса мына гүлдер, шөптер өсеме? Күн маған да саған да керек екен. Олай болса күн туралы ертегі еліне саяхат жасайық.* *-Ертеде аспанда Күн сәулесі өмір сүріпті. Күн сәулесі аспанда жалығып, жер бетіне түсуді ойлайды. Жерге түсіп, жылаған гүлді көріп, оған жылуын сыйлайды. Гүл қуанып, күлімсіреп, рақметін айтады.* *Ұшып бара*	***Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***5. Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыраңқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.*	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Саусақ жаттығуы: «Дос болайық»*** *Торғайлармен дос болайық* *Көңілдірек қанекей.* *Жем береміз, бәріміз.* *Егер жаңбыр жауа қалса,* *Тығыламыз бәріміз.* *күн шуағын шашса бізге, қуанамыз бәріміз.* ***Ой дамыту*** ***-Күн туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап* *-Күннің түсі қандай?* *–Күннің шуағы деген не?* ***2.Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету***	***«Отбасы аялдамасы»*** *- Балалар отбасы деген не?* *- Ең алдымен отбасында не болуы керек? /Отбасы мүшелері бірін-бірі сыйлау керек/* *-Әр бала бақытты болуы үшін өзінің сыйластыққа толы отбасы болуы керек.* ***Сахналық көрініс. Алдын ала жүргізілуі тиіс жұмыс . тақпақты жаттату. Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?»*** ***1-бала:****Айтшы білсең егер де,* *Бақыт деген не?* ***2-бала:*** *Бақыт деген, шырағым* *Мынау әсем тұрағың.* *Ну ормандар, гүл бағы,*	***«Менің әлемім»*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ*** *Өзіне ұнаған суретті іріктеп алып, «Мен және менің жақындарым» тақырыбында коллаж құрастыру.* ***2- топ*** *Құрлымдалған ойын: Қима суреттерден үйдің суретін құрастыру. Сипаттама беру. Балабқша, үй, ғимараттар туралы әңгіме құрау. Мыс: менің анам мына ғимаратта эжұмыс жасайды т.б.* ***Отан» Ж. Әбдірашев.*** *«Отан – әжем, Отан-анам!»* *«Туған ел!» деп,* *«Туған жер!» деп,* *Ол бекерге*

	жатып, қанатын сулап алып ұша ламай жүрген аарны көреді, шуағымен қанатын кептіріп, араның ұшуына көмектеседі. Ара да оған ризашылығын білдіреді. *Тағы ұшып келе жатып, солып қалған гүлдердің арасынан шыға ламай жатқан көбелекті көреді. Гүлдерге сәулесін түсіреді. Олар бастарың көтергенде олардың арасынан көбелек ұшып шығады. Көбелек күн сәулесіне рақметін айтады. Күн сәулесі қиын сәтте басқаларға көмектескеніне өзі риза болады.* *Күн сәулесі табиғат пен*	*Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Түсініктеме*** *-Ауаны жұтамыз* *-Күн жылуын, жарығын береді.* *-Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді?* *-Сусыз тіршілік жоқ* *-Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.* ***Экологиялық мәдениетті қалыптастыру негізінде*** ***«Жол ережесі»*** ***«Керемет жаяу жүргінші кім?»*** ***Міндеттері: балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту (жол белгілері, жаяу жүргіншілер өткелі); табандылыққа, зейінділікке тәрбиелеу.***	***Дид ойын: «Қандай пішін»*** *Ұжымдық жұмыс жасау.* *Үлкен форматта ортаға салынған дөңгелек пішінге, бояуға алақан саусақтарды батыру арқылы күннің шуақтарын салу* *Қадағалау, көмектесу* ***Дид ойын: «Біздің көрме»*** *Шарты: қызығушылықтарын дамыту мақсатында балалардың жұмысынан көрме ұйымдастыру,* ***Экологиялық мәдениетті қалыптастыру негізінде*** ***«Қауіпсіздік ережесі»*** ***«Не артық?»*** ***Мақсаты: Балаларды қауіп қатердің алдын алуға, өмірге қауіп***	*Күннің күліп тұрғаны БАҚЫТ- дәні даланың.* *«Ботам» деуі әженің, Тыныштығы әлемнің.* ***3-бала:*** *Қайда бақыт мекені, Қалай оған жетеді?* ***4- бала:****Адал еңбек етесің Сонда ғана жетесің.* ***Сезім:*** *Көрінбейтін көзіңе, Сонда оның өзі не?* ***5- бала:****Бақыт деген, сөзім шын Айналайын, өзіңсің!* ***Қортынды:****Біздің ата-анамыз жанымызда, қасымызда достарымыз бар, көңіліміз көтеріңкі, бейбіт заманда өмір сүріп жатырмыз.* ***Ұлттық құндылық негізінде.*** ***«Жол ережесі»*** ***«Көлікпен саяхаттау»*** ***Мақсаты: балалармен жол белгілері және көшедегі жүріс-тұрыс ережелері туралы***	*аталмаған...* *Атам,Әжем,Әкем,Ана м –* *Төртеуі де «Отан!» маған.* *Төртеуі де «Ботам!» дейді,* *«Ер азамат атан!» дейді ...* *Мақтанамын Отаныммен, Отаныма «Ботаным!» мен* ***Ұлттық құндылық*** ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру.* *Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру.* *Қол жанда, өкшемен жүру.* *Саптан 4 лекке (колонна) тұру.* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау* ***Негізгі бөлім:*** ***Б.қ.: «Келісу»*** ***1.*** *Аяқтары иық*

	адамзатқа өз шуағы мен жылуы қажет екенін түсініп, аспанға орнына барады. Сендерге ертегі ұнады ма? ***Экологиялық мәдениетті қалыптастыру негізінде*** ***«Қауіпсіздік ережесі» «Бауырсақ» Мақсаты: Қарым-қатынас дағдыларын, қиялын дамыту.Сөйлеу мәнерлілігі бойынша жұмыс.***		***төндіретін заттарды тануға, олардың денсаулығымызға, өмірімізге төндіретін қатерін түсіне білуге үйрету.***	***білімдерін бекіту.***	*мөлшерінде. Қолдары артта. Басты жоғары-төмен бұру, «иә-иә» сөзін айту. /6 рет/* ***Б.қ.: «Робот»*** **2.** *Аяқтары алшақ қойылған, қолдары жанда. Қолдарын алдыға –артқа сермеу және аяқтарын түзу ұстап бір орында жүру. /6 рет /* ***Б.қ.: «Қақпа »*** **3.** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Белді оңнан - солға, солдан - оңға қарай бұру. /6 р./* ***Б. қ.: «Жіп орағыш»*** **4.** *Тік тұрады, аяқты сәл бүгіп, қолды тізеге тигізеді, тізені жан - жаққа Айналдырады./6 рет* ***Б.қ.: «Балапан су ішті»*** **5.** *Аяқтарын біріктіріп ұстайды. Қолды жанға қойып алақанды жайып, балаланның қанатын*

					жасайды. 1- алдыға еңкейеді, 2- б.қ. 3- алақанды шапалақтайды. 4- б.қ. /6 р / ***Б.қ.: «Бақа»*** **6.** *Аяқтары алшақ қойылған, тізені бүгіп, қолды тізе үстіне қойып орнында «бақа» сияқты секіру. /8 р /* *4 лектен (колонна)1 саппен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *1.Қатар орналасқан таяқтардан екі аяқпен аттап секіру.* *2.Тепе-теңдік – қолға доп ұстап орындық*

					үстімен жүру. ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** ***«Орын алмастырыңдар»***. *Залды ортасынан қақ бөлетіндей етіп арқан тасталады.* *«Жүгір!» деген белгі берілгенде балалар тек өз алаңында шашырай жан-жаққа жүгіреді. «Ауыс!» деген белгі кезінде топтар орын алмастырады. Қарсы бетке толыққұраммен бірінші жүгіріп келген топ жеңіске жетеді.* ***«Қауіпсіздік ережесі» «Жеуге болатын саңырауқұлақты қорапқа салыңыз»*** ***Мақсаты: Балалардың жеуге болатын және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімдерін бекіту.***
Балалармен	***Сөздік қорды***	***Әлеуметтік дағдылар***	*Ерін бұлшықеттерін*	***Математикалық***	***Әлеуметтік дағдылар***

жеке жұмыс	***дамыту*** *Дыбысты созып айтуға арналған жаттығулар («а-а-а», «о-о-о»). Жануарлардың атауын үйретіп, олардың дыбысын қайталату. Сурет бойынша «Не көріп тұрсың?» әңгімесін ұйымдастыру.*	*«Жақсы бала – үлгілі бала» тақырыбында қысқа әңгіме. Кезекте тұруды үйрету. Жеке мақтау арқылы ынталандыру.*	*дамыту жаттығулары («трубочка», «күлімдеу»). Жануарлар жайлы қысқа әңгіме құрастыру. Өлең шумақтарын қайталау.*	***ұғымдар*** *Заттарды көлеміне қарай салыстыру (үлкен–кіші). Қызыл және көк түстерді ажырату. Қатарға ретімен орналастыру жаттығуы.*	*«Өз атыңды айт» ойынын өткізу. Амандасу және қоштасуды дұрыс қолдануға жаттықтыру. Баланы өз затын ұқыпты орнына қоюға үйрету.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*

	жатқан жапырақтарды бақылау.				
Серуеннен оралу	*Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.* ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Кешкі ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану) Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау				
Балалардың дербес әрекеттері	Үстел үсті ойындары. Конструкторлармен ойындар . түрлі пазлдар құрастыру.	Дидактикалық ойындар. «қыс мезгілін мнемотехника арқылы әңгімелеу» Қысқы ойындар, қысқы еңбектерімен танысып, құралдарымен және не үшін пайдаланатынын ұқтыру.	Еңбек әрекеті Жууға болатын ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаю, шүберекпен сүрту қабілетін қалыптастыру	Әндер, Ертегілер, өлеңдер, жаңылтпаштар, мақалдар қайталау	Ұлттық ойындар ойнау. «шертпек ойыны» Топтық жұмыстар «мәреге жету ойыны.»
Балалардың	*Өнегелі-15 минут. ата-анамен балалардың іс-әрекеті туралы әңгіме жүргізу.*				

үйге қайтуы	*Бүгін балалар сурет салып, түрлі түстерді қолдана отырып қиялын дамытты. Ойларын қағаз бетінде бейнелеуге тырысты. Үйде балаңызбен бірге сурет салып, түстерді атауға көңіл бөлсеңіздер жақсы болады.*	*Бүгін балалар ертегі тыңдап, кейіпкерлердің әрекеттерін талқылады. Қиялы дамып, ойларын еркін жеткізуге тырысты. Үйде қарапайым ертегілерді бірге оқып, балаңыздың пікірін сұрауға кеңес береміз.*	*Бүгін балалар қимылды ойындар ойнап, дене қимылдарын үйлестіруге жаттықты. Ширақтық пен ептілігін көрсетті. Үйде бірге серуендеп, қимылды ойындар ойнауға көңіл бөлсеңіздер пайдалы.*	*Бүгін балалар тақпақ жаттап, бір-біріне айтып берді. Сөйлеу мәнері мен есте сақтау қабілеттерін жетілдіруге талпынды. Үйде қысқа өлеңдер мен мақал-мәтелдерді қайталап жаттауға мүмкіндік берсеңіздер пайдалы болады.*	*Бүгін балалар ән айтып, би қимылдарын жасап көңіл көтерді. Өз өнерлерін көрсетіп, шығармашылық қабілеттерін дамытты. Үйде балаңызбен бірге ән тыңдап, қарапайым би қимылдарын қайталау пайдалы болады.*

Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Қыркүйек айы III апта

Топ:Ботақан ересек топ
Балалардың жасы: 4 жас
Қандай кезеңге жасалды: 15.09 – 19.09.2025ж
Апта дәйек сөзі «Еңбекқорлық-адамның ең жақсы қасиеті»

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі** ***«Менің Қазақстаным» ҚР Әнұранын орындау***	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы ұлттық өнермен қарсы алу, рухани байлыққа жетелеу. «Балбырауын»*	*Домбыра әуені – бүлдіршіннің көңілін көтеру, қазақ мәдениетіне жақындату. «Табиғат»*	*Күй әуезі – баланың бойына әсемдік пен ұлттық сезім ұялату. «Бұлбұл»*	*Күй күмбірі – баланың ұлттық сана-сезімін қалыптастыру. «Көңіл ашар»*	*Күй күмбірі – баланың жүрегіне ұлттық тәрбие нұрын себу. «Адай»*
	Баланы есік алдында күлімсіреп қарсы алу, атымен атап амандасу. Ата-анасынан баланың түнгі ұйқысы мен таңғы көңіл-күйі жайлы сұрау. Киімін шешуге, аяқ киімін ауыстыруға	*Баланы жылы жүзбен қарсы алып, қысқаша әңгімеге тарту (мысалы: «Кешегі күн қалай өтті?»). Денсаулығына назар аударып, дене қызуын өлшеу. Көз-құлақ жағдайын сырттай бақылап, шаршау не мазасыздық*	*Киімдерін шешу, шкафқа жинастыру барысында өзін-өзі қызмет етуге үйрету. Қол жуу дағдысын еске салып, орындауын қадағалау. Эмоциялық бейімделуде қиналған балаға психологпен бірге қолдау көрсету.*	*Баланы күлімсіреп қарсы алып, сенімді қарым-қатынас орнату. Ата-анадан кешегі жағдайы (тамаққа тәбеті, ұйқысы, көңіл-күйі) туралы қысқаша сұрау. Дене қызуын өлшеп, қажет болса*	*Баланы есімін атап, жылы амандасу арқылы қабылдау. Көңіл-күйін анықтау үшін қысқа сұрақтар қою («Бүгін көңіл-күйің қалай?»). Дене қызуын өлшеу, сыртқы белгілерін (бет әлпеті, көздері) бақылау.*

	бағыт беру.	*белгілерін қадағалау.*		*медбикеге жолдау.*	*Киімін шешіп, аяқ киімін ауыстыруға көмектесу, өзіндік әрекетке ынталандыру.*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы, мінез –құлқы туралы кеңес беру.*				
	Табандылық – баланың мақсатқа жетуіне көмектесетіні жайлы әңгімелесу. ***Кеңес:*** *Бала бір істі аяқтамай тастамауы үшін қолдау көрсетіңіз.*	*Сыпайылық – мәдениетті адамның басты белгісі екендігі жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Баламен сөйлескенде жұмсақ үн қолдануға дағдыланыңыз.*	*Салауатты өмір салты – ұзақ әрі бақытты өмірдің кепілі екендігі жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Кешкі серуенге бірге шығыңыз.*	*Ұлттық дәстүрлер – баланың болмысын қалыптастыратыны жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Қазақтың салт-дәстүрлері жайлы шағын әңгіме айтып беріңіз.*	*Еңбек – баланы жауапкершілікке тәрбиелейтіні жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Үй шаруасына аз да болса көмектесуге мүмкіндік беріңіз.*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, экспериментальдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес	***Картотека №7 «Нан дастарханға қалайкеледі?» Мақсаты:*** *Бидайдықалайөсіру жәнеоданнандықалайжасаужөніндегібалалардыңбілімдерінтолықтырыпжүйелеу. Диқаншылардыңеңбегінқұрметтеугетәрбиелеу.*	***Картотека №10 Жер,су,ауа Мақсаты:*** *балаларға берілгентапсырманы тез шешуге,жылдам жауап беруге, жерде ,ауада, суда не болатыны дұрысайтуға төселдіру,қоршаған ортағақамқорлық сезімен тәрбиелеу*	***Картотека №12 «Гүлдерді күтеміз» Мақсаты:*** *балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру.*	***Картотека №9 «Үй жануарлары» Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін суреттер, оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу.*	***Картотека №17 «Жыл атасы» Мақсаты:*** *Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар қатары туралы алған білімдерін бекіту. Балалар жыл мезгілдерін атайды, оларды санайды. - Қазір жылдың қай мезгілі?*

және басқалары)					
	Экологиялық мәдениетті қалыптастыру.Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Мақсат: *Таңғы жаттығуларды жүйелі түрде орындау арқылы балалардың жалпы қимыл-қозғалыс дағдыларын дамыту, денесін шынықтыру, ептілік пен төзімділігін арттыру, дұрыс қалыптасқан қимыл-қозғалыс мәдениетін қалыптастыру.Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Әңгіме: *– Сусыз өмір жоқ. Бетімізді, қолымызды жуған кезде суды тек қажетіне қарай пайдалануымыз керек. Суды босқа ағызу – ысырап. Үнемді бала табиғатты да қорғайды.* ***Қауіпсіздік:*** *– Жуыну кезінде еденге суды шашпаймыз, абайлап қозғалуымыз керек. Ылғал жерде*	***Әңгіме:*** *– Әр түйір ас – бағалы. Дастарқан үстінде ойнамаймыз, шуламаймыз. Тамақты төкпей-шашпай, тауысып жеу – еңбекті бағалау.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қасық пен шанышқыны абайлап ұстаймыз, оларды бір-бірімізге бағыттамаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Балалар, суды босқа ағызбайық. Қол, бет жуған кезде кранды ашып қоймай, қажетті мөлшерде ғана қолдану керек. Ас үстінде де асты төкпей-шашпай жеу – үнемділіктің белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде орнымыздан тұрмаймыз, асықпай шайнаймыз. Жүгірмесек – қауіпсіз боламыз.*	***Әңгіме:*** *– Әрбір тағам – үлкендердің маңдай терімен келген ризық. Сондықтан нанды жерге тастамауымыз керек, тамақты ысырап етпей, мөлшермен ғана алуымыз қажет.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде ауыз толған кезде сөйлемейміз, асықпай шайнаймыз. Бұл тамақтың жақсы қортылуына және қауіпсіздікке*	***Әңгіме:*** *– Үнемділік тек тамақта емес, барлық ісімізде көрінеді. Бізге берілген суды, жарықты, тамақты дұрыс пайдалансақ – тәртіпті, әдепті бала боламыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде жан-жағымызға алаңдамаймыз, бір-бірімізге кедергі келтірмейміз. Ас ішіп болған соң «Рахмет» айтуды ұмытпаймыз*

	абайсыз жүрсек – құлап қалуымыз мүмкін.			*пайдалы*	
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***«Жақсы сөз кімде көп?»*** *Балалар шеңберге тұрады. Әрқайсысы кезекпен досына, табиғатқа немесе отбасыға байланысты жақсы сөз айтады. Мысалы: «Досым жақсы», «Гүл әдемі», «Әкем мейірімді».* ***Мақсаты:*** *тілдік мәдениетті қалыптастыру, әдемі сөйлеуге үйрету.*	***Әңгіме:*** *Екі дос аулада ойнап жүрді. Бірі құлап қалды. Оның досы жүгіріп келіп, қолын созып тұрғызды. Қуыршағын да әкеліп берді. Екеуі бірге ойынды жалғастырды.* ***Тәрбиеші сұрағы:*** *– Нағыз дос қандай болады?* ***Балалар жауабы:*** *– Көмектеседі. – Қуанышымен де, қиыншылығымен де бөліседі.* ***Мақсаты:*** *достыққа, мейірімділікке тәрбиелеу.*	***«Әдемі сөйлеу жаттығуы»*** *Тәрбиеші: «Қане, бәріміз мына сөздерді анық, әдемі айтып үйренейік: «Достық», «Адалдық», «Еңбек», «Шығармашылық». Енді осы сөздердің бірін пайдаланып сөйлем құрайық». Балалар: «Достық – ең қымбат қазына», «Адалдық – адамға жарасады».* ***Мақсаты:*** *балаларды мәнерлеп сөйлеуге, ойды толық жеткізуге баулу.*	***«Сиқырлы қапшық»*** *(Қапшық ішінде кішкентай ойыншық кітап, қалам, суреттер).* ***Тәрбиеші:*** *«Қапшықтан бір затты аласың, сосын ол туралы бір сөйлем айтасың». Балалар: «Бұл қалам – ол жазуға көмектеседі», «Бұл кітап – ол оқуға көмектеседі».* ***Мақсаты:*** *нақты затпен жұмыс, байланыстырып сөйлеу.*	***«Табиғат пен кітап»*** *(Суретте бала ағаш түбінде кітап оқып отыр).* ***Тәрбиеші:*** *«Бұл суретті қалай сипаттайсыңдар?»* ***Балалар жауаптары:*** *– «Бала табиғат аясында кітап оқып отыр». – «Кітап пен табиғат – адамның досы». – «Кітап оқу жанды тынықтырады».* ***Мақсаты:*** *күрделі сөйлем құрау, салыстыруға үйрету.*
Кестеге сәйкес ҰІӘ	***Ғажайыпсәт.*** *Қонаққақуыршақтар– СәулеменАрманкеледі. Сәлеметсіздер*	***Қызығушылықтарын ояту.*** *АҚТ технологиясымен жұмыс. (SMART Bala жобасы) Әже*	***Балалар шеңбер бойымен тұрып, бір-бірлеріне жақсы тілектер айтады.*** *(қамқор жобасы)* ***Ғажайып сәт.***	***Ғажайып сәт. Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.*** *-Сәлеметсіздер*	***Ғажайып сәт: Ақ көгершін ұшып келеді.*** *Сәлеметсіз бе балалар? Мені табиғат-ана жіберді. Балалар мен*

	ме!Қуыршақтарха талыпкеледі. Педагог: Қараңдаршы, бізге хат келіпті (ішінде алдын ала салынған балалардың ата-аналарыныңсуреті) . Қандайкеремет,мынасуреттекімбар? Балаотбасымүшелерініңфотосуреттерінтауып,олартуралыәңгімелейді. **Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).** Ә-ә-ә – әже Ә-ә-ә – әке І-і-і-ің-ің – сің-лі. **Ой дамыту.** Суретті сипатта. Отбасы мүшелері не істейді? Өз отбасың туралы әңгіме құра. **«Ой шақыру» әдісі.** **Суретпен**	шығады.**Әңгімелесу.** Қандай жылы, әдепті сөздерді білесіңдер? Әдепті балалар қандай болады? Әдептілік дегенді қалай түсінесіңдер? **«Әдепті баламыз» өлеңі** Сыйлап үлкен ағаны Сәлем берген баланы Кім дейміз? Әдепті екен бұл дейміз. Кітап, дәптер, қаламы Кір шалмаған баланы Кім дейміз? Ұқыпты екен бұл дейміз. Таудай биік талабы Жақсы оқитын баланы Кім дейміз? Үлгілі екен бұл дейміз. **Сергіту сәті** Досым, досым жан досым, Неге сонша шаршадың. Кане ұста қолымнан, Секір, секір, секірші,	Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді. –Сәлеметсіздер ме?! **Балаларға «Ғажайып алаң» ойынын ойнауға шақырады**. Балалар барабанды айналдыра отырып, ұпай жинайды, сұрақтарға жауап береді, тапсырмаларды орындайды. **Бірінші тапсырма:** Санамақты еске түсіру, отбасы мүшелерін атау. Атам, әжем, Әкем, шешем. Әпкем, сіңілім, Ағам, інім және мен. Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. **Екінші тапсырма:** Отбасы туралы қандай мақал білесіңдер? Балалар мақалдарды	ме?! Өткен тақырыпты қайталау. **Ойын «Кім көп біледі?»** Мазмұны: балалардың әрбір айтқан сөз, сөйлеміне фишка беріледі. Соңында фишкалар саналып, жеңімпазды анықталады. -Қандай мамандықтарды білесіңдер? (Ғарышкер, құрылысшы, сатушы, дәрігер) -Балабақшада кімдер жұмыс істейді? (Тәрбиеші, аспаз, мейірбике т.б) -Ата-аналарының кім болып істейтінін сұрайды. Сенің әкең кім болып жұмыс істейді?	балапандарыма асығып бара жатырмын сау болыңыздар! Қамқор жобасы - Экологиялық мәдениет қалыптастыру. **Табиғат ананың хатын оқу.** Сәлеметсіз бе балалар! Мені барлық балалар жақсы біледі. Балалар сендер «Өлі және тірі табиғатты» жайлы білесіңдер ме? Сендердің білімдеріңді тексергім келіп хат жолдадым, Табиғат ананың тапсырмасын орындау **Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.** - Балалар табиғат дегеніміз не? - Табиғат нешеге бөлінеді? Өлі және тірі табиғаттың бір-бірінен айырмашылығы

	жұмыс. ***АҚТ технол*** *Слайд* *– Суретте не көріп тұрсыңдар?* *-Суреттегі балаға ат қойыңдар.* *-Қай баланың ісі сендерге ұнады?* *– Осы суреттен не байқадыңдар?* *-Қай балаға ұқсағың келеді?* *-Не үшін ол балаға ұқсайсың?* ***Дид ойын: «Жақсы деген немене, жаман деген немене »*** *Кітап бұрышына саяхат* *Суреттер қарау. Әдептілік туралы өз ойларын айту.* ***Ой дамыту. М.Төрежановтың «Қамқорлық» әңгімесін оқып, түсіндіру. (****Қамқор жобасы)*	*Бір серігіп аларсың!* ***Дид ойын: «Жалғастыр»*** ***Шарты: «Не істеуге болмайды?»*** *жалғастырады.* *1. Үлкендердің алдын -* *2. Кішкене баланы -* *3. Құстарды -* *4. Қыз баланы -* *5. Құстың ұясын -* *6. Үйге жүгіріп –* ***Дид ойын: «Топтастыр»*** *Шарты: Суреттерді құрастыру арқылы жақсы, жаман суреттерді топтастыру* ***Ыстық орындық*** ***Дид ойын: «Әдепті сөздер»*** *Балалар отырып бір біріне әдепті сөздер айтады.* ***Қ. Мырзаалиев. «Не үшін керек» өлеңді мәнерлеп оқып беру.***	*естеріне түсіреді.* *Отан отбасынан басталады.* *Баланың бас ұстазы – ата-ана.* *Інісі бардың – тынысы бар, Ағасы бардың – жағасы бар.* ***Үшінші тапсырма:*** *Отбасымен түскен суреттер, фото альбоммен жұмыс.* *Балалар өздеріне таныс сөздерді атайды және сөздерден сөйлем құрайды.* *Мынау – менің отбасым. Мынау – ата. Атамның аты* *Атам теледидар көреді.* *Мынау – менің әжем. Әжемнің аты* *Әжем ән айтады.* *Мынау – менің әкем. Әкемнің аты* *Әкем ойыншық берді.*	*(Менің әкем – дәрігер).* ***Педагог:*** *Балалар, қандай сыпайы сөздер білесіңдер?* ***Қазір бәріміз жағдаят шешейік.*** ***1-жағдаят:*** *Жанына екі баланы шығарып, екеуінің біреуіне ойыншық береді.* *-Досыңның ойыншығын сұрау үшін, оған қандай сыпайы сөз айтасың?* *Балалар жауап береді.* ***2-жағдаят: екі баланың біреуі екіншісіне ренжігені туралы.*** *-Егер байқамай досыңды ренжітіп алсаң, оған не айтасың?* *-Мен кешірім сұраймын.*	*неде?* ***Ой қозғау*** ***Дид ойын: «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***5. Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Топтық жұмыс***

	Ашық сұрақтар әдісі *Әңгіме не туралы?* *-Нақысбек қандай іс істеді?* *-Оның істегені неге дұрыс деп ойлайсыңдар?* *-Назымбек Нақысбекке неге көмектеспеді?* *-Сендер олардың орныныда болсаңдар не істер едіңдер?* ***Сергіту сәті.*** *Біз кішкентай баламыз,* *Өніп өсіп толамыз.* *Күнге қарай талпынып,* *Көкке қолды созамыз.* *Қанат қағып ұшамыз,* *Қарлығаштай самғаймыз.* ***«Ыстық доп» әдісі арқылы***	*Екі құлақ не үшін керек?* *Жақсы сөзді есту үшін.* *Екі көзін не үшін керек?* *Жақсыларды көру үшін.* *Екі қолын не үшін керек?* *Еңбек ету үшін керек?* *Еңбек ету үшін керек* *Екі аяқ не үшін керек?* *Отаңына қызмет ету үшін керек.Ұлттық құндылық әдептілік,қамқорлық* ***Өлең мазмұны арқылы сұрақ –жауап.*** ***Шығармашылық топ*** *Балаларды топқа бөлу* *Өз еркімен жұмыс Крастыру, мүсіндеу, жапсыру* ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: Біздің ойыншықтар*** ***І.І. Қызығушылықты***	*Мынау – менің анам.* *Анамның аты* *Анам тамақ пісіреді.* *Біз тату тұрамыз.* ***Төртінші тапсырма:*** *Диалог құру.* *Сұрақтарға жауап беру. Балалар бір-біріне сұрақтар қояды.* *–Сенің ағаң бар ма?* *–Ағаңның аты кім?* *–Сенің әпкең бар ма?* *–Әпкеңнің аты кім?* *т.с.с* ***Бесінші тапсырма.Дидактикалық ойын: «Тыңда, есте сақта, қайтала»***. *Қуыршақ Сәуле сан тіркесімен отбасы мүшелерін айтады, балалар тыңдап алып, қайталаулары керек.* *Мысалы: менің 2 әжем,* *1 атам, анам, 3 інім бар.*	*-«Кешір» деген сөзді айтамын.* *-Дұрыс, сыпайы сөздерді жиі айтатын балаларды әдепті бала деп атайды.* ***Ойын: «Ғажайып сөздер»*** *-Сәлеметсіз бе?* *-Өтінемін.* *-Рақмет, рақ-мет.* *-Кешіріңіз.* *Балалар жаңа сөздерді қайталайды.* ***Дыбыстық жаттығу*** *(айнамен орындалады).* *Ә- ә - ә - ә – ә – әәдеп-ті, әдепті. Ө - ө-ө-өөті- не-мін, өтінемін.* *І-і-і - ке-ші-і-р-і-і-ң-ң-і-і-з, кешіріңіз* ***Дидактикалық ойын: «Не деу керек?»***	*Құрлымдалған ойын: «Өлі және тірі табиғат»* ***1-топ:*** *Қима суреттерден тірі табиғатты құрастырып, атау.* ***2-топ:*** *Өлі табиғатты дөңгелектің ішіне жапсыру.* *Жасаған жұмыстарын Табиғат анаға түсіріп жіберу.* *Тосын сәт. Аудио Телефоннан Табиғат ана сендердің қамқорлықтарыңызды көріп риза болып тұрмын.Рақмет сендерге.* ***Шапалақ әдісі.*** ***Эксперимент жұмыстар*** ***Топырақты зерттеу.*** ***Міндеттері:*** *балаларды жансыз заттарды (топырақ, құм, саз) зерттеуге қызығушылығын*

	қорытындылау. ***«Кімнің іс-әрекеті саған ұнады?»*** ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Жақсы әдеттерді Үлкен ағашқа жапсыру* *Жаман әдеттерді ағып жатқан суға жапсыру.* ***2-топ:*** *Адамдарға пайдалы табиғатты құрастыру.* *(орман, су, күн, гүл, құс)* ***3-Топ:*** *Күн шуағымен мүсіндеу.* *Бәрі бірге* *Жылы-жылы жүзбенен* *Күлімдейін қарайын* *Жылы-жылы жүзбенен* *Жүрегімді*	***ояту. Шеңберде.*** ***Өлең оқу.*** ***«Ойыншықтар» Н. Әлімқұлов.*** *Біздерде бар қуыршақ,* *Бұзау қозы құлыншақ* *Ойыншықтар тыңдайды,* *Емес олар ұрыншақ.* *Қуыршақтар ұйықтайды,* *Айтқанымнан шықпайды* *Бұзау, қозы, құлыншақ,* *Маған қабақ шытпайды.* ***Сұрақ - жауап*** *Өлең не туралы айтылған?**І.2. Ой қозғау.*** ***Суретпен жұмыс.*** *-Қандай ойыншықтар көріп тұрсыңдар?* *-Ойыншықтар неден жасалады?* *-Неден жасалған ойыншықтар қатты болады?*	***Сергіту*** *Дөңгеленіп тұрамыз,* *Керегені құрамыз.* *Уықтарша иіліп,* *Шаңырақты көтеріп,* *Қазақ үйді құрамыз.* ***Дид ойын: «Ата, әжеме сыйлық»*** ***Еркін жұмыс*** ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен көрсетілген бағыт бойынша бірінен кейін бірі жүру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру.* *Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру.* *Қол жанда, өкшемен жүру.* *Шеңбер бойымен еркін жүру.1 сапқа*	***Шарты: Тақпақтарды тыңдап, назар аударамыз.*** *Қай жауабы дұрыс?* *Апаң сенің базардан* *Алма сатып әкелді.* *Ең үлкенін, жақсысын* *Саған таңдап әперді.* ***Не деп айтып жеу керек?*** *«Рақмет, апа!» – деу керек. Балалар жүр көшеде,* *Естілді шу-айғай.* *Сен де шықтың досыңды, Қағып кеттің байқамай.* ***Не деу керек?*** ***Жеке жұмыс*** *жүргізу.* *Ойын «Сұраққа жауап бер».* *Сен әдепті баласың ба?* *Иә. Мен әдепті баламын.*	*арттыру; ауаның қасиеттерін анықтау үшін эксперименттік әрекеттерді тәуелсіз пайдалануға ықпал ету;* ***Ресурстар:****қалыптар, су шелектері, күректер, таяқшалар, ұлғайтқыш әйнек.* ***Мазмұны:*** *күннің топырақты жылытуына назар аудару* *- топырақ көктем мезгілінде күн жылуымен босап, өз қалпына келеді* *. Бірінші жасыл шөп жерді жарып өтеді. Таңертең салқын, күндіз жылы болады. Қар толығымен еріген күнде топырақ жұмсақ болады.* ***Тәжірибе №1. «Топырақтың температураға байланысты***

	сыйлайын *Балаларды мадақтау.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен көрсетілген бағыт бойынша бірінен кейін бірі жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру.* *Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру.* *Қол жанда, өкшемен жүру.* *Шеңбер бойымен еркін жүру.1 сапқа тұру.* *Саптан 4 лекке (колонна) тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау* ***Негізгі бөлім:*** ***Б.қ.: «Келісу»***	*-Қандай ойыншықтар жұмсақ болады?Неліктен?* ***2. Ой дамыту бағыты. Топқа бөлу.*** ***1-топ. Дьенеш блоктарымен жұмыс.*** *Дид ойын: «Кім жылда?»* *Ойыншықтар құрастыру.* ***2-топ. Миға шабул*** *Сұрақ- жауап.* *Ойыншықтар неден жасалады?* *Қандай ойыншықтар тез сынады?* *Қандай ойыншықтар ауыр болады?* *Қандай ойыншықтар жеңіл болады?* ***3- топ. Шығармашылық топ.*** *Дидактикалық ойын: «Қандай түс?»* *Берілген ойыншықтарды бояу.* ***4-топ. Мнемотехникамен***	*тұру.* *Саптан 4 лекке (колонна) тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау* ***Негізгі бөлім:*** ***Б.қ.: «Келісу»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Қолдары артта. Басты жоғары-төмен бұру, «иә-иә» сөзін айту. /6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Робот»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, қолдары жанда. Қолдарын алдыға –артқа сермеу және аяқтарын түзу ұстап бір орында жүру. /6 рет қайталау. /* ***Б.қ.: «Қақпа »*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Белді оңнан - солға, солдан - оңға қарай бұру. /6 рет*	*Досыңды ренжітсең, кешірім сұрайсың ба?* *Иә. Досымды ренжітсем, кешірім сұраймын* ***Шығармашылық топ*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Әжеге көмектесу суреті*** *Суреттеі құрастыр, өз ойыңды айт.* ***2-топ: Көбелекті гүлге қондыр.*** *Гүлге көбелектерді жапсыру* *Өз ойыңды айт.* ***3-топ.Анама гүл сыйлаймын*** *Гүлді мүсіндеу.* *Не үшін сыйлайсың, өз ойыңды айт* ***Музыка*** ***Педагог жетекшілігімен***	***жағдайы».*** *Шуақты күнде балаларды жерді зерттеуге шығару, қолдарымен топырақты түртіп қарау:* *-жылы (күн оны қыздырды),* *-құрғақ (қолында ұсақталады),* *-түсі (ашық қоңыр), жерді суару (жаңбыр жауды), балаларды тағы да топырақты қарауға шақыру.* *Жер қараңғыланды, ылғалданды, балалар саусақ ұшымен бетін басады - жабысқақ болып, кесектерге жабысады. Салқын су топырақты салқын жаңбыр сияқты салқындатты.* ***Тәжірибе №2.*** ***«Топырақтың жағдайы»*** *Топырақты ауланың әртүрлі*

	1. *Аяқтары иық мөлшерінде. Қолдары артта. Басты жоғары-төмен бұру, «иә-иә» сөзін айту. /6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Робот»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, қолдары жанда. Қолдарын алдыға –артқа сермеу және аяқтарын түзу ұстап бір орында жүру. /6 рет қайталау. /* ***Б.қ.: «Қақпа »*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Белді оңнан - солға, солдан - оңға қарай бұру. /6 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Жіп орағыш»*** ***4.*** *Тік тұрады, аяқты сәл бүгіп, қолды тізеге тигізеді, тізені жан - жаққа*	***жұмыс.*** *-Мнемокесте арқылы ойыншықтарға сипаттама беру.* ***Музыка Педагог жетекшілігімен*** *«Ұлттық ойын»* ***«Түйе-түйе»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды тапқырлыққа тәрбиелеу.* *Керек құралдар: түйенің, боталардың маскалары .*	*қайталау./* ***Б. қ.: «Жіп орағыш»*** ***4.*** *Тік тұрады, аяқты сәл бүгіп, қолды тізеге тигізеді, тізені жан - жаққа айналдырады. /6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Балапан су ішті»*** ***5.*** *Аяқтарын біріктіріп ұстайды. Қолды жанға қойып алақанды жайып, балаланның қанатын жасайды. 1- алдыға еңкейеді, 2- б.қ. 3- алақанды шапалақтайды. 4- б.қ. /6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Бақа»*** ***6.*** *Аяқтары алшақ қойылған, тізені бүгіп, қолды тізе үстіне қойып орнында «бақа» сияқты секіру. /8 рет секіру. /* *4 лектен (колонна)1*	***Бағдарлама Тақырыбы: «Сан мен заттың саны арасындағы сәйестікті табу. Үлкен , кішкентай шаршы.»*** *«Ұлттық ойын»* ***«Көкпар»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды ұлттық ойын арқылы татулыққа, адамгершілікке баулу. Ойын арқылы баланы батырлыққа, күштілікке,ептілікке баулу.*	*бөліктерінде немесе балабақша аумағында алынған қораптарға құю үшін шпательдерді қолданыңыз.* *Қолмен ұстау үшін: түйір, түйір емес, тегіс, қатты, жұмсақ және т.б.* *Лупа арқылы неден тұратынын тексеріп қарау.* ***Бағдарлама Тақырыбы: « Әке көрген оқ жонар.»*** *«Ұлттық ойын»* «**Хан алшы**» **Мақсаты:** ұлттық ойындар арқылы балалардың бойындағы ұлттық қасиеттерін, ойлау қабілетін дамыту, адамгершілікке, шапшаңдылыққа, мұқияттылыққа

	айналдырады. /6 рет қайталау/ ***Б.қ.: «Балапан су ішті»*** **5.** *Аяқтарын біріктіріп ұстайды. Қолды жанға қойып алақанды жайып, балаланның қанатын жасайды. 1- алдыға еңкейеді, 2- б.қ. 3- алақанды шапалақтайды. 4- б.қ. /6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Бақа»*** **6.** *Аяқтары алшақ қойылған, тізені бүгіп, қолды тізе үстіне қойып орнында «бақа» сияқты секіру. /8 рет секіру. /* *4 лектен (колонна)1 саппен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:***		*саппен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** ***1.Қатар орналасқан таяқтардан екі аяқпен аттап секіру.*** *Қос аяқтап бар пәрменмен секіруге, аяқтың ұшымен түсуге, қол мен аяқ қозғалысының үйлесуіне назар аударады.* *Тәуекелдікті азайту – тиісті арақашықтықты*		тәрбиелеу.

	шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. ***Негізгі қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *1.Қатар орналасқан таяқтардан екі аяқпен аттап секіру. 2.Тепе-теңдік – қолға доп ұстап орындық үстімен жүру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Орын алмастырыңдар».*** *Залды ортасынан қақ бөлетіндей етіп арқан тасталады. «Жүгір!» деген белгі берілгенде балалар тек өз алаңында шашырай жан-жаққа жүгіреді. «Ауыс!»*		*сақтау, таяқ арасымен ортаға секіру.* ***2.Тепе-теңдік – қолға доп ұстап орындық үстімен жүру.*** *Нұсқау – денені тік ұстау, басты еңкейтпей алға қарау, жерге алдымен аяқтың ұшымен түсу, содан кейін табанымен тұру. Гимнастикалық орындыққа немесе бөренеге шыққан кездегі қауіпсіздік техникасын еске салады, сақтандыру жүргізіледі.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Орын алмастырыңдар».*** *Залды ортасынан қақ бөлетіндей етіп арқан тасталады. Әрбір топ өз алаңына барып тұрады. «Жүгір!» деген белгі*		

	деген белгі кезінде топтар орын алмастырады. Қарсы бетке толыққұраммен бірінші жүгіріп келген топ жеңіске жетеді. *«Ұлттық ойын»* ***«Соқыртеке»*** ***Мақсаты:*** *Балалар ды дыбысты естуге сезініге үйрету. Балаларды сипау арқылы тану.*		*берілгенде балалар тек өз алаңында шашырай жан-жаққа жүгіреді. «Ауыс!» деген белгі кезінде топтар орын алмастырады. Қарсы бетке толыққұраммен бірінші жүгіріп келген топ жеңіске жетеді.* *«Ұлттық ойын»* **«Теңге ілу»** **Мақсаты:** Ұлттық ойын арқылы салт - дәстүрлерді сақтай білуге тәрбиелеу. Баланы шапшаңдыққа, ептілікке баулу.		
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*					
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын*

			олқылықтарды жөндеуді қадағалау.	*дағдыландыру.*	*түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Күз серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттіліктен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Әңгіме: *– Бізге ас әзірлеген кісіге «Рахмет» айту – әдептіліктің белгісі. Тамақты тауысып жеу – еңбекті бағалау. Үнемді болсақ, бәріміз риза*	***Әңгіме:*** *– Үнемді болу – тек ас ішкенде емес, ойыншықты, киімді, заттарды дұрыс пайдалану деген сөз. Ұқыпты адам – бәріне үлгі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде асығып*	***Әңгіме:*** *– Дастарқан басында тәртіпті болу – үлкенге де, кішіге де жарасады. Тағамды талғамай, бізге берілген асты қадірлеп жеуіміз керек.* ***Қауіпсіздік:***	***Әңгіме:*** *– Балалар, тағамды төгіп-шашпай, өзімізге жететіндей ғана алайық. Артық ас алсақ, ол далаға кетіп қалады. Ысырап жасамау – ұқыптылықтың белгісі.*	***Әңгіме:*** *– Үнемділік тек тамақта емес, барлық ісімізде көрінеді. Бізге берілген суды, жарықты, тамақты дұрыс пайдалансақ – тәртіпті, әдепті бала боламыз.* ***Қауіпсіздік:***

	боламыз. ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде шуламай, жан-жағымызға кедергі келтірмей отыруымыз керек. Бұл – мәдениеттілік әрі қауіпсіздік.*	*жұтпаймыз, тамақты жақсылап шайнаймыз. Бұл денсаулық үшін де қауіпсіздік үшін де маңызды.*	*– Қолымыздағы қасықты бұлғап сөйлемейміз, ол басқаларға қауіпті болуы мүмкін.*	***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішіп отырған кезде орындықта дұрыс отыру керек. Қисайып отырсақ, ыдыс төгіліп, жарақат алуымыз мүмкін.*	*– Ас үстінде жан-жағымызға алаңдамаймыз, бір-бірімізге кедергі келтірмейміз. Ас ішіп болған соң «Рахмет» айтуды ұмытпаймыз.*
Күндізгі ұйқы	*Ұйқыға дайындалғанда балаларды жүйелі түрде әрекет етуге баулу: киімдерін шешіп, жинақы қою.* *Әр баланың өз төсегін ретке келтіріп, көрпесін жамылып жатуына назар аударту.*	*Ұйықтар алдында жайлы жағдай қалыптастыру үшін бөлмеде тыныштық сақтау.* *Балаларға қауіпсіздік ережелерін тағы да еске салып, ұқыптылыққа тәрбиелеу.*	*Балаларға киімдерін шешкенде ұқыптылық танытып, орындыққа немесе ілгішке дұрыс қоюды пысықтау.* *Өз төсектерін әдемілеп жаюға, көрпелерін дұрыстауға үйрету.*	*Ұйқы алдында бөлмені желдетіп, тыныштық орнату арқылы жақсы жағдай жасау.* *Төсектерін өз қолдарымен ашып жатуға кеңес беру.*	*Ұйқы алдында тыныштық сақтау үшін әңгімелерді қысқарту және жайлы орта құру.* *Қауіпсіздік мақсатында төсектерді дұрыс қолдануға, төсек жанында артық зат қалдырмауға ескерту.*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№5.*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды*	***№6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян*	***№ №7.*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап*	***№8*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Тыныс алу жаттығулары* *Аю жүрді орманда*	***№ 10.*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ояту* *Ұйқыдан біз тұрамыз*

	жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап Бір демалып алайық.	*Ести қалып сыбырды Өсіп тұрған сәбізді Жұлып алып иіскеді.*	*Күн жылуын алайық.*	*Қорбаң, қорбаң, қорбаңда Көріп қалып жидекті Жұлып алып иіскеді.*	*Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарап Достарымызға күлеміз.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және	***Шабыт жобасы аясында*** *– дәстүрден тыс сурет салу арқылы балалардың қиялы мен шығармашылығын дамыту.*				
	Дәстүрден тыс сурет салу «Торғайға көмек» Тосын сәт. *Торғай ұшып келеді. Балалардан көмек сұрайды. Досым жоқ. Маған дос торғайлар керек дейді. Көмектесеміз бе?*	***Қызығушылықтарын ояту. Топқа қозы келеді.*** *Балалармен амандасады. Балалар қошақан неге көңілсіз деп ойлайсыңдар?. Балалар қозы айтады, менде дос жоқ,жалғыз ойнағым келмейді дейді.*	***Қызығушылықтаын ояту. Тосын сәт. Тауық келеді.*** *Балалар тауықпен амандасады. Балалар қонаққа келген тауық өте мазасызданып тұр, не болғанын тауықтан сұрап көрейік. (балалардың назарын*	***Дәстүрден тыс сурет салу. Жазғы ағаштар*** *Дәстүрден тыс сурет салудың әдіс-тәсілімен таныстыру. Қырыққабат жапырағынан жазғы ағаш келбетін қағаз бетіне түсіру*	***Тосын сәт топқа құтың құшып келуі. Бсалалар мына құс неге шырылдап ұшып жүр. Біз оған қандай көмек бере аламыз. Миға шабул. Жұмбақ жасыру.****Тал басында тамаша үй (ұя) Жарайсыңдар балалар, осы ұяда нелер*

басқалары)	***Торғайға көмек*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін көрсету, түсіндіру.* *Трафаретпен жұмыс жасауды түсіндіру.* *Балалардың өз бетінше жұмысы.* *Бақылау.* ***«Біздің көрме»*** *Балалардың жұмысын бағалау.* ***«Қауіпсіздік ережесі»*** ***«Бола ма, әлде болмай ма?»*** ***Мақсаты: Балаларды жануарлармен қарым - қатнас жасағанда қауіпсіздік ережелерінің қарапайым түрлерін сақтай білуге үйрету.***	*Олай болса біз оған дос табуға көмектесейік.* *Қағаздан бірнеше қошақан құрастырайық.* *Келісесіңдер ме?* *Балалардың жауаптары.* ***Топқа бөлу.*** 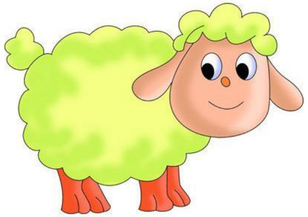 ***1-топ*** *қозының сұлбасын бастырып сызып, қағазды жырту әдісі арқылы үстіндегі жүнін жапсырады.* ***2-топ*** *қозының сұлбасының үстіне клей жағып, мақтаны қозының үстіне жапсырады.* *Балалардың жұмысын*	*тауыққа аударады.)* *-Балалар тауық бізге келе жатып балапандарынан адасып қалыпты, тауықтың балапандарын табуға көмектесеміз бе?* ***Топқа бөлу.*** *Тауық,балапан суреті арқылы топқа бөлу.* 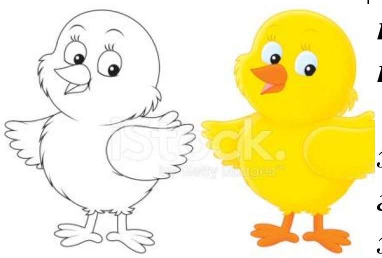 ***1-топ*** *тауық тобы балапанды сары гуашпен бояйды.* ***2-топ*** *балапанды саусақ арқылы бояйды.* ***3-топ.*** *балапан сұлбасын дән арқылы беру.*	***Жұмбақ жасыру.*** *Өсіп тұрған бұл не?* *Жаз болса жайнап,* *Саясында ән салып.* *Құстар жүрген сайрап,* *Салқын түссе-шешіліп,* *Қалады өзі жайрап.* *(ағаш)* ***Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.*** *Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу. Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне бастыру.* ***«Біздің көрме»*** *балалардың жұмысын қортындылау.* ***«Жол ережесі»*** ***«Жол ережелері»*** ***Міндеттері: жол белгісінің негіздерін***	*мекендейді?* *Құстарға ұя не үшін қажет?* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *түрлі түсті қағаздан ұя жапсырады* ***2-топ*** *тарелкі ішіне түрлі түсті қағазды қиып жапсырады.* *Балалардың жұмысын бақылау.* *Жеке көмек көрсету.* ***Қорытынды.*** *Сұрақтар қою.* ***Еркін ойын*** ***Жанама бақылау.*** ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім*** *-сәлемдесу* *-сапқа тұрғызу* *Бағанда бірінен соң бірін жүру;* *педагогтың белгісі бойынша қарсы бағытта бұрылыспен*

	Берілген карточкадағы іс - әрекеттерді жасауға бола ма, әлде болмай ма және неліктен болмайтынын әңгімелей отырып, қауіпсіздік ережелерін бекіту.	*бақылау.* *Жеке көмек көрсету.* ***Галерея шаралау.*** *Бір бірінің жұмыстарын бағалау.* *Жасаған жұмыстарын қозыға беру.* *Қозы қуанып балаларға рахмет айтып қоштасады.* ***Музыка*** ***Педагог жоспары бойынша*** ***«Жол ережесі»*** ***«Дұрыс белгіні табыңыз»*** ***Мақсаты: Жол белгілері, жол қозғалысын бақылау құралдары туралы білімдерін бекітуді жалғастыру.***	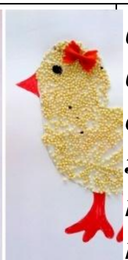 *Балалардң жұмысын бақылау.* *Тауыққа балапандарды сыйлау.* ***Қорытынды.*** *Балалардың жұмысын қорытындылау.* ***«Қауіпсіздік ережесі»*** ***«Көмектесіңдер! Полиция!»*** ***Мақсаты:*** ***Полицияға көмекке жүгіну қажеттілігі туралы түсінік қалыптастыру.***	***бекіту; негізгі жол белгілерімен, олардың жіктелуімен, тағайындалуымен таныстыру; зейінді, есте сақтауды, ойлауды дамытуға ықпал ету.***	*шеңбер бойымен жүру және жүгіру. Жүру және жүгіру; саусақтармен жүру, «тышқандар сияқты», қалыпты жүруге көшу.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы дамыту жаттығулары.*** *1. б.қ - аяқтың ені бойынша аяқ тіреуі, қол төмен. Қолдарыңызды жоғары қарай көтеріңіз, қолдарыңыздың үстінен шапалақтаңыз; төменгі қолдар, бастапқы қалыпқа оралу* *2. б.қ. - аяқ иық енінде, қол белде. Отырыңыз, қолдарыңыз алға, қолдарыңызды шапалақтаңыз; түзету, бастапқы қалыпқа оралу* *3. б.қ. - отыру, аяқтар алшақ, қолдар белде, қолдар бүйірге, алға еңкейіп, саусақтарыңызбен*

					саусақтарыңызбен ұстаңыз. Тікелей, қолды екі жаққа созыңыз, бастапқы күйге оралыңыз *4. б.қ. - арқаңызда жатып, қолдарыңыз түзу бастарыңызда. Тізеңізді бүгіп, қолдарыңызға ораңыз. Түзу, бастапқы күйіне оралу* *5. б.қ. - аяқтар сәл алшақ, дене бойымен кездейсоқ қолдар. Екі аяқпен секіру - аяқты алшақ, қолды бүйірге, бастапқы қалыпқа оралу - 1-8 есебінен. Секіру сериялары арасындағы қысқа үзіліспен 2-3 рет қайталаңыз.* ***Тыныс алу жаттығулары*** ***Сабын көпіршігін ұшырайық****. Сабын көпіршігін елестетіп, болмаса, дайын сабын көпіршігін қолдануға болады. Жаттығу 3-4 рет орындалады*

					Қозғалыстардың негізгі түрлері. *1. Заттар арасында алға жылжып, екі аяқпен секіру* ***2. Допты бір-біріне лақтыру*** ***Қим ойын: «Ұшақтар»*** ***«Қауіпсіздік ережесі»*** ***«Жедел жәрдем»*** ***Мақсаты. Қажет болса, балаларды жедел медициналық көмекке 03-те қоңырау шалуға үйретіңіз.***
Балалармен жеке жұмыс	***Әлеуметтік дағдылар*** *«Рахмет» сөзін қолдануға үйрету. «Саған не ұнайды?» ойыны арқылы әңгімелесу.*	***Сөздік қорды дамыту*** *Жануарлардың атауын айту.* *Жануар дауыстарын қайталау*	***Әлеуметтік дағдылар*** *Амандасу, алғыс айту, кешірім сұрауды күнделікті қолдану.* *Өз ойын ашық айтуға жаттықтыру.*	***Сөздік қорды дамыту*** *Сурет бойынша толық сөйлем құрату («Қыз бала гүл теріп жүр»).* *«Қарсы сөздер» ойыны (үлкен–кіші, ұзын–қысқа).*	***Шығармашылық*** *Қарындашпен «Менің достарым» тақырыбында сурет салу.* *Мозаика құрастыру*

Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
Серуеннен оралу	*Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.* ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Кешкі ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану) Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау				

Балалардың дербес әрекеттері	Еңбек әрекеті Жууға болатын ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаю, шүберекпен сүрту қабілетін қалыптастыру	Ұлттық ойындар ойнау. «шертпек ойыны» Топтық жұмыстар «мәреге жету ойыны.»	Үстел үсті ойындары. Конструкторлармен ойындар . түрлі пазлдар құрастыру.	Әндер, Ертегілер, өлеңдер, жаңылтпаштар, мақалдар қайталау	Дидактикалық ойындар. «қыс мезгілін мнемотехника арқылы әңгімелеу» Қысқы ойындар, қысқы еңбектерімен танысып, құралдарымен және не үшін пайдаланатынын ұқтыру.
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Ата-аналармен балалр іс-әркеті туралы сөйлесіп, кеңес беру.*				
	Бүгін балалар құммен және табиғи материалдармен ойнады. Ұсақ қол моторикасы дамып, заттарды ажыратып, топтастыруға үйренді. Үйде бірге құммен, су немесе түрлі дәндермен ойнауға жағдай жасасаңыздар пайдалы болады.	*Бүгін балалар мозаика құрап, пазл жинады. Шыдамдылық пен зейіндерін дамытуға тырысты. Үйде қарапайым пазлдар немесе құрастыру ойындарын бірге ойнауға көңіл бөлсеңіздер жақсы болады.*	*Бүгін балалар табиғат туралы әңгіме тыңдап, суреттерді қарастырды. Қоршаған ортаға қызығушылық танытып, өз ойларын жеткізуге талпынды. Үйде бірге өсімдіктерді, жануарларды бақылап, олардың атауларын қайталау пайдалы болады.*	*Бүгін балалар топпен бірге ән айтып, ырғақты қимылдар жасады. Бір-бірімен ынтымақтаса әрекет етуге үйренді. Үйде балаңызбен бірге шағын әндерді шырқап, қол шапалақтау немесе қарапайым қимылдар қосуға көңіл бөлсеңіздер тиімді.*	*Бүгін балалар ермексаздан түрлі пішіндер жасады. Қол икемділігін дамытып, қиялын іске қосты. Үйде ермексазбен немесе қамырмен ойнауға уақыт бөлсеңіздер пайдалы болады.*

Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Қыркүйек айы IV апта

Топ: Ботақан ересек топ
Балалардың жасы: 4 жас
Қандай кезеңге жасалды : 22.09 – 26.09.2025ж
Апта дәйек сөзі «Күшіне сенбе, адал ісіңе сен»

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі** ***«Менің Қазақстаным» ҚР Әнұранын орындау***	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы ұлттық өнермен қарсы алу, рухани байлыққа жетелеу. «Табиғат»*	*Домбыра әуені – бүлдіршіннің көңілін көтеру, қазақ мәдениетіне жақындату. «Кішкентай»*	*Күй әуезі – баланың бойына әсемдік пен ұлттық сезім ұялату.* *«Алатау»*	*Күй күмбірі- Қоңыр домбыра үнімен баланы мейіріммен қарсы алу, өнерге баулу «Бұлбұл»*	*Күй күмбірі – баланың жүрегіне ұлттық тәрбие нұрын себу.* *«Саржайлау»*
	Баланы жылы шыраймен қарсы алып, сенімді атмосфера қалыптастыру. Көңіл-күйін сұрап, қысқа сұхбат жүргізу («Бүгін өзіңді қалай сезініп тұрсың?»). Дене қызуын өлшеп,	*Баланы жылы қарсы алып, көңіл-күйін көтеретін әңгіме қозғау. Ата-анадан баланың кешегі іс-әрекеттері туралы қысқа мәлімет алу. Дене қызуын өлшеп, жалпы жағдайын бақылау.*	*Баланы есімімен атап, жылы сөздермен қарсы алу. Көңіл-күйін бақылап, қажет болса ата-анасымен сөйлесу. Дене қызуын өлшеу, көз-құлақ жағдайын сырттай қадағалау.*	*Баланы жылы сөзбен қарсы алып, «бүгінгі күніңді не нәрсе қуантады?» деп сұрау. Ата-анасынан баланың таңғы асқа тәбеті туралы қысқа ақпарат алу. Дене қызуын өлшеп, жалпы жағдайын*	*Баланы есімімен атап, шағын әзіл немесе жылы сөзбен қарсы алу. Денсаулық жағдайын бақылап, қажет болса медбикеге бағыттау. Киімдерін шешкен соң, ойын бұрышына қысқаша бағыттау арқылы көңілін*

	денсаулығына назар аудару. *Киімдерін шешіп, аяқ киімін ауыстыруға бағыттау.*			*медициналық бақылауға алу.*	
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға балаға арналған педагогикалық кеңес беру.*				
	Табиғатты қорғау – болашақ ұрпаққа аманат екендігі жайлы әңгімелесу. ***Кеңес:*** *Қоқысты бей-берекет тастамауды үйретіңіз.*	*Кітап оқу – баланың қиялы мен тілін дамытатыны жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Күн сайын кем дегенде 10 минут кітап оқуға уақыт бөліңіз.*	*Достық – бала өміріндегі ең қымбат қарым-қатынастың бірі екендігі жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Достарына көмектесуді және сыйлауды үйретіңіз.*	*Музыка мен өнер – баланың жан дүниесін байытатыны жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Үйде әуен тыңдап, бірге ән айтуға жағдай жасаңыз.*	*Еңбек – баланы жауапкершілікке тәрбиелейтіні жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Үй шаруасына аз да болса көмектесуге мүмкіндік беріңіз.*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес	***Картотека №4*** ***«Қуыршақ қонаққа дайындалуда»*** *Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.*	***Картотека №10*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту*	***Картотека №11*** ***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету*	***Картотека №18*** ***«Қайсысы ұнайды?»*** ***Мақсаты****:* *суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.*	***Картотека № 19*** ***«Орнын тап»*** ***Мақсаты****:* *балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқызып, суреттен таба білуге үйрету.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				

және басқалары)					
Ертеңгілік жаттығу	*Қыркүйек айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қыркүйек айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қыркүйек айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қыркүйек айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қыркүйек айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Әңгіме: *– Дастарқан басында бір-бірімізге сыйластықпен қарағанымыз дұрыс. Әркім өзіне қажеттісін алып, өзгеге де жеткізу – әдептілік.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қолымыздағы шанышқы сияқты құралдарды абайлап қолданамыз. Оларды ойнауға пайдаланбаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Ұқыпты бала әрқашан үнемді болады. Ол суды да, тағамды да ысырап етпейді. Ұқыптылық – жақсы мінездің белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішіп отырғанда арқамызды түзу ұстап отырамыз. Бұл денсаулыққа пайдалы әрі ыңғайсыз жағдайдың алдын алады.*	***Әңгіме:*** *– Бір түйір дәннің артында көп еңбек бар. Асты төкпей, үстелді былғамай, таза ұстау – мәдениеттің көрінісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкен кезде орыннан тұрып жүгірмейміз. Қолымыздағы ыдыс сынуы немесе төгілуі мүмкін.*	***Әңгіме:*** *– Суды дұрыс пайдаланған адам табиғатты қорғайды. Жуынғанда немесе ыдыс жуғанда суды ағызып қоймай, тек қажетіне қолдануымыз керек.* ***Қауіпсіздік:*** *– Су ішкенде асықпай жұтамыз, күліп сөйлеп ішпейміз. Бұл – қауіпсіздіктің бір шарты.*	***Әңгіме:*** *– Балалар, ас ішкенде көзіміз тойып, көп алып қоюға болмайды. Өзімізге қажет мөлшерді ғана алып, тауысып жеген дұрыс. Бұл – үнемділіктің белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты үстел үстінде ұстап, абайлап пайдаланамыз. Қолды сермеп сөйлемейміз, өйткені ыстық ас төгіліп кетуі мүмкін.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге	*«Еңбегі адал жас өрен» жобасы* ***Ойын: «Қайсысы еңбек?»***	*«Ұшқыр ой алаңы» жобасы* ***Ойын: «Бір сөз – көп сөйлем»***	*«Қамқор» жобасы* ***Ойын: «Жақсы сөзді жалғастыр»*** *Тәрбиеші: «Мен*	*«Шабыт» жобасы* ***Ойын: «Өнерлі кім екен?»*** *Тәрбиеші: «Ән*	*«Смарт бала» жобасы* ***Ойын: «Сұрақ пен жауап»*** *Тәрбиеші: «Кімге*

дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	Тәрбиеші: «Мен қазір іс-әрекеттерді айтамын, сендер оның еңбек пе, әлде ойын ба екенін айтасыңдар: – Үй жинау (еңбек), – Доп тебу (ойын), – Гүл егу (еңбек), – Қуыршақпен ойнау (ойын).» **Мағынасы:** балаларды еңбекті ажырата білуге,	Тәрбиеші бір сөз айтады (мысалы: «Дос»). Балалар кезекпен сол сөзді қатыстырған сөйлем құрайды: – «Менің досым бар». – «Досыммен ойнаймын». – «Досым маған көмектесті». **Мағынасы:** бір сөзді түрлі сөйлемде қолдануға, ойды толық жеткізуге үйрету.	жақсы сөз айтамын, сендер жалғастырыңдар. – «Ана ...» (балалар: «мейірімді»). – «Дос ...» (балалар: «сенімді»). – «Әке ...» (балалар: «қамқор»).» **Мағынасы:** әдемі сөйлеуге, қамқорлықты сөзбен білдіруге үйрету.	айтқысы келген кім бар? Би билегісі келген кім бар? Сурет салып көргісі келген кім бар?» – деп сұрайды. Балалар кезекпен кішкентай өнерін көрсетеді. **Мағынасы:** балаларды өз қабілетін көрсетуге, шығармашылыққа шабыттандыру.	қойылған сұраққа дұрыс әрі тез жауап береді екен? – «Аспанда не ұшады?» (құс, ұшақ). – «Түнде аспанда не жанады?» (жұлдыз, ай). – «Адамға не керек?» (су, ауа, тамақ).» **Мағынасы:** тапқырлыққа, дұрыс жауап беруге дағдыландыру.
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**«Еңбегі адал – жас өрен» жобасы аясында «Мамандықтар әлемі»**				
	Қызығушылықтарын ояту. Телефон шырылдау Құрметті балалар. Мен Дарамын. Мен көпірден өте алмай тұрмын, Ол үшін құрамалы көпірді құрастыру үшін маған көмек керек болып тұр. Құрамалы көпірдің әр бөлігінде тапсырмалар	**Қызығушылықтарын ояту.** **Тосын сәт.** Білмеспек келеді. Балалармен амандасып, көмек сұрайды. Маған мұғалім мамандық туралы біліп кел деді, мен ештеңе білмеймін. **Ой қозғау.** Білмесбекке көмектесу үшін мамандықтар	**Тақырыбы: «Дәрігер Айболит»** (ертегі мультфильмін көрсету) **ҰІӘ өтілу барысы** **Тосын сәт.** **Есік қағылады.** Бұл кім екен? Балалар бізге қонаққа дәрігер Айболит келді. Дәрігер Айболит: Сәлеметсіздер ма балалар. Мен сендерге қонаққа келдім, мен	**Қызығушылықтарын ояту.** -Есік қағылып ішке поштаушы кірді -Саламатсыздар ма, балалар. СендергеАйгүл достарыңыз хат беріпжіберді. -Хаттыңішінашыпоқимыз. Балалар мен сендерге мына	**«Мамандықтар қаласын құтқарайық!»** Ұйымдастыру кезеңі **Тосын сәт** Есіктен қоңырау естіледі. Тәрбиеші конверт әкеліп: – «Мамандықтар елінен хат келіпті! Мамандықтар қаласы көмек сұрап отыр. Қаланың шамы сөніп қалған, себебі

	орналасқан. Мен тапсырмаларды досым ала қарғадан беріп ұшырамын Дараға көмектесуге дайынсыңдар ма? **Ой қозғау** **1 тапсырмасы:** -Балалар қазір біз **«Кім жылдам?»** ойынын ойнаймыз. **Ойынның шарты:** Бөлменің ішінде хат жасырылған. Сол хатты тез, жылдам іздеп табамыз. Осы сәтте бөлмеге алаяқ түлкі кіріп балалардың хаттарын ұрламақшы болады. **АҚТ технологиясымен жұмыс.** Балалар қараңдаршы алаяқ түлкі сендердің хаттарыңды ұрламақшы түлкіні қалай тоқтатамыз. «Алааяқ ұрлама,алааяқ	әлеміне саяхатқа шығамыз ба? -Мамандықтар әлемі алыста екен сондықтан бізге саяхатқа бару үшін не керек?- Көлік. - Ендеше мен сендерге жұмбақ жасырайын, қандай көлікпен баратынымызды тауып көрейік. Көше бойлап аяндайды. Адам тасып аялдайды. **(Автобус)** - Иә, балалар, ал автобусты жүргізетін адамды кім дейміз? Жүргізуші. - Қане, кім автобус жүргізушісі болғысы келеді? Қане балала равтобусқа отырайық. Ал, кеттік -Осы кезде бағдаршамның қызыл көзі жанып, автобус тоқтайды. -Балалар біз неге тоқтадық?	аңдарды емдеп, енді сендердің денсаулық-тарыңды тексеруге келдім. **Дид ойын: «Дәрігер заттарын ата»** **Шарты:** Дәрігер заттарын атап айту Қазір мен сендердің күлімдеген көздеріңді, қызғылт түсті беттеріңді және әдемі күлкілеріңді, тістеріңді қарағым келіп тұр. Балалар қуана қарсы алады. Дәрігер Айболит балаларға жақындап, олардың бастарын сипалап, денсаулықтарын сұрайды. Айболит енді сендерден көмек сұрағым келіп тұр. орманда бір маймыл бүкіл заттарды араластырып жіберіпті, соны өз орнына қоюға көмектесіңдер. **Дид ойын: «Өз**	жұмбақтарды жібердім шешуін білмей жатырмын маған көмектесіңдерші? -Балалар жұмбақты шешіп көмектесеміз ба? **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ** 1.Тәп-тәтті тағамы Астардың маманы. (Аспазшы) 2.Кірпіштен үй салады, Ол адам кім болады? (Құрлысшы) 3. Мектептің жүрегі, Білімнің тірегі. (Мұғалім) 4. Сауықтырар сырқатты, Жылы үнмен тіл қатты. (Дәрігер) Балаларды мадақтау. **Ой дамыту.** **Суретпен жұмыс.**Мамандық түрлерімен	мамандар орын-орнына бармай қалыпты. Балалар, біз оларға көмектесеміз бе?» **Балалар: «Иә!»** Хатта жазылған: «Сендер әр станциядан тапсырма орындасаңдар, бір-бір бөліктен карта табасыңдар. Соңында карта құралып, шам жанады!» Ал көмеке кеттік па? **Станциялармен саяхат** **1-станция:** Дәрігерлер емханасы Балаларға құрал-саймандар (бинт, градусник, стетоскоп) көрсетіледі. **Ойын: «Қай құрал кімге керек?»** Бір бала «дәрігер», біреуі «пациент» болып шағын рөл ойнайды. **2-станция:** Құрылыс алаңы Кубиктерден көпір салу. Шарты: көпір арқылы

	ұрлама» деп балалар түлкіні тоқтатады. Түлкі «қап бәлем» деп қатып қалады. Енді балалар тапқан хатымыздың сыртына қарайықшы не көріп тұрсындар. Ия , сандар математиканы біраз есімізге түсірейік. ***Дид ойын: «Кім жылдам»*** *1.Мына дөңгелектегі пішіндерді және түстерін ата* *2. Үш бұрыш нешеу, төртбұрыш нешеу, сопақша нешеу сана.* *Жақсы балалар.* *Енді хаттың ішінде тұрған кескін қағазды құрастырамыз.* *-Балалар сендерде қандай мамандықтардың суреттері шықты ?* *-Сендер сол мамандық туралы не білесіңдер?* ***2 - тапсырма:***	*- Бағдаршамның қызыл көзі жанғанда тоқтау керек.* *- Дұрыс айтасыңдар балалар, бізге жол нұсқап тұрған кім?* ***- Жол сақшысы.*** ***Бір бала****:Ала таяқ ұстаған* *Жол тәртібін нұсқаған* *Өміріңді күзеткен* *Жол сақшысы мен болам.* *Жол сақшысы жүре бер деген белгі береді.* *Ал, балалар аялдамаға келдік.* ***1-аялдама. Аурухана*** *- Міне мамандықтар әлеміне де келіп жеттік.* *Мына жерде не көріп тұрсыңдар* *?- Бұл кісі кім екен?дәрігер.* *Бір бала: Мен дәрігер боламын* *Үлкеннің де баланың* *Қиналғанда қасына* *Бірінші болып барамын* *Дәрігер қандай мамандық иесі екен?*	***орнына сал»*** *Шарты: Заттарды өз жұбына қою.* *Мыс: Балға –балта, ручка-дәптер, шприц-дәрі т.б* *Айболит: Балалар: Аңдарға күнде нүктелі жаттығу жасаймыз, ал сіздер жасайсыздар ма?* *Әрине дәрігер біз күнде нүктелі жаттығулар жасаймыз.* ***1. Мұрын саусақ ұшымен айналдырайық;*** ***2. Қасымызды бармақпен айналдырайық;*** ***3. Құлағымызды саусақ ұшымен айналдырайық;*** ***4. Маңдайымызды саусақ ұшымен айналдырайық.*** *Дәрігер Айболит: жарайсыңдар балалар, сендер жаттығуды жақсы біледі екенсіңдер, мен*	*таныстыру.* *Балалар, мына суреттерде кімдердің суреттерін көріп отырсыңдар?* *-Олар не істейді ?* ***Дид ойын.«Сен өскенде кім болғың келеді?»*** *Әр бала өз ойын айтады.* ***Сергіту сәті.*** *Соз қолыңды оң жаққа,* *Соз қолыңды сол жаққа.* *Қолды айналдыр бұлданбай* *Шеңбер жасап тұрғандай* ***Дид ойын:*** *«Мамандықтар себеті»* *Шарты: Әр себетке мамандықтардың суретін жапсыру, мамандықтың құралдарын себеттің сыртына қарап ретімен жинау.*	*ойыншық көлікті жүргізіп өту.* ***Математика элементі:*** *«Қанша кубик кетті?»* ***3-станция:*** *Өрт сөндірушілер бөлімі* *Балалар жолақтан өтіп (секіріп, еңбектеп), «өртті» су бүріккішпен сөндіреді (қызыл қағаз жапсырмалар).* *Балаларға қауіпсіздік нөмірлері таныстырылады: 101, 103.* ***4-станция: Асхана*** *Пластилиннен «бауырсақ» жасау.* *«Тапсырыс – дайын тағам – ақшаны санау» ойыны.* ***5-станция:*** *Пошта бөлімі* *Балалар хат дорбасынан конверт алады.* *Хатты мекенжай суретіне сәйкестендіреді (үй, мектеп, дүкен).*

	«Балықшы» ойыны. ***Шарты :*** *берілген заттар қай маман иесіне қажет* ***Сергіту сәті*** *видеомен* ***3- тапсырма: .*** *Балаларды топқа бөлу.* *1-топ* ***«Құрылысшы» ойыны*** *Шарты: әртүрлі фигуралардан үй құрастырады.* ***2-топ «Ғимараттар»*** *Шарты: Ғимараттарға терезе жапсыру.* ***4- тапсырма: «Аспазшы» ойыны.*** ***Шарты:*** *Бір – бір баладан шығып бірінші бала компотты дайындайтын жемістерді жинайды. Екінші бала борщты дайындайтын көкеністерді жинайды.*	*Дәрігер ауруханда жұмыс істейді. Дәрігер балалардың ауырып қалмауын қадағалайды.* ***Дид ойын:«Танып біл»*** *- Мынау не балалар? - Ине* *- Иә бұл ине, ал мынау стетаскоп бұл құралмен біздің кеудемізді тыңдап, қай жеріміз ауырып тұрғанын анықтайды. Ал мынау дәке, мақта.* ***Сөздік жұмыс: стетаскоп, дәке, мақта.*** ***2-аялдама. Асхана*** *- Балалар, мынау асхана. Асханада кімдер жұмыс істейді? Аспаз.* *- Мынау не балалар? Электр пеші* *- Асханада қандай құралдар бар?* *- Шыны, пияла, тәрелке, қазан кастрөл.* *Аспаз менің жұмбағымды шешіп*	*сендерге ризамын сол үшін сендерге тазалық сақтайтын құралдарды беремін, мен енді кетейін аңдар мені күтіп жатыр, ал сендерге айтарым, өздеріңді таза ұстаңдар, ауырмайық, әрдайым көтеріңкі көңіл күйде болыңдар, жақсы сау болыңыздар.* ***Қортынды*** *Сұрақ- жауап Балаларды мадақтау.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* *«Үйректің балапаны» - кеудені алға қарай еңкейте отырып, өкшемен жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру .* *1 сапқа тұру. /сапқа*	***Шығармашылық бұрышта жұмыс.*** ***«Шебер қолдар, сыр шертеді»*** ***Суретшілер тобы:*** *Дәрігер заттарын бояу, атау.* ***Мүсіншілер:*** *Мұғалім заттарын мүсіндеу.* ***Қорытынды*** *балаларды мадақтау* ***Музыка Педагог жетекшілігімен*** ***Бағдарлама Тақырыбы: «Сандарды салыстыру. Тәулік бөлігі»*** *«Ұлттық ойын»* **«Арқан түю»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдыққа үйрету.	***Әр станциядан кейін карта бөлігін алып, соңында бірге құрастырады.*** *Топтық жұмыс* *Балалар бірге отырып «Мамандықтар қаласының макетін» жасайды: біреуі аурухана, біреуі өрт сөндіру орталығы, біреуі дәмхана, поштаны суреттейді.* ***Шығармашылық жұмыс*** *«Мен болашақта кім боламын?» – әр бала сүйікті мамандығын суретке салады немесе пластилиннен жасайды.* *Қорытынды* *Карта құрастырылып, «қаланың шамы жанады» (гирлянд, шам). Балалар қол соғып қуанады.* *Сұрақ-жауап:* *– Қай станция ұнады?* *– Қай мамандықты таңдадың?* *– Неге?*

	Қане бұл тапсырмаларды Дараға түсіріп, телефонмен жіберейік. *Балалар Дара тапсырмаларды дұрыс орындағандарына өте риза.* *Дараның тапсырмалары сендерге ұнады ма?* *-Әлде қиын, қызықсыз болды ма?* ***Дараның тапсырмалары, ұнаса , жолдорбасына қызыл түсті гүл жапсырыңдар ал , ұнамаса сары түстіні жапсырыңдар. Балаларды мадақтау.*** ***Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім*** *-сәлемдесу* *-сапқа тұрғызу*	*көріңдерші:* *Кесе – шыны пиала,* *Оларсыз шай құя ма?* *Қасықсыз тамақ жемейді,* *Бәрінің атын не дейді?* ***(Ыдыс - аяқ)*** ***3-аялдама*** *- Ал енді балалар біз қайда келдік?* *- Дүкенге. Дүкенде кім бар?* *- Дүкенші* *Дүкенші: Ойыншық аламыз, ойыншық аламыз.* *- Балалар дүкеннің бірнеше түрі болады. олар: азық - түлік дүкені, киім дүкені, ойыншықтар дүкен.* *- Біз қандай дүкенге келдік? Ойыншық дүкеніне* *- Дұрыс, дүкенде ойыншықтар сатылады екен.* *- Қандай ойыншықтар көріп тұрсыңдар?Атау* ***4-аялдама*** *-Бұл қандай мамандық түрі екен?*	*тұрарда себеттен бір орамалдан алу/ 1саптан 4 лекке (колонна) тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім. Жалпы дамыту жаттығулары.*** ***Б.қ.: «Дөңгелек»*** ***1.*** *Тік тұрып, аяқты иық деңгейіне қойып, орамалды алға созып, алақанды жұмып, білезікті, шынтақты, иықты қысу, айналдырады./5-6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Қанат»*** ***2.****Аяқ иық көлемінде, тік тұрып орамалды ішке қарата қолды жоғары көтеріп, артқа қарай түсіреді. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Жіп орағыш»*** *3. Тік тұрады, аяқты сәл бүгіп, орамалды тізеге тигізеді, тізені жан - жаққа айналдырады.*		***Бағдарлама Тақырыбы: «Ата-баба өсиеті»*** *«Ұлттық ойын»* ***«Бөрік жасырмақ»*** ***Мақсаты:*** *Баланы шапшаңдыққа, қырағылыққа үйрету.*

	Жүру және жүгіру; ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы дамыту жаттығулары.*** *1. б.қ - аяқтың ені бойынша аяқ тіреуі, қол төмен. Қолдарыңызды жоғары қарай көтеріңіз, қолдарыңыздың үстінен шапалақтаңыз; төменгі қолдар, бастапқы қалыпқа оралу* *2. б.қ. - аяқ иық енінде, қол белде. Отырыңыз, қолдарыңыз алға, қолдарыңызды шапалақтаңыз; түзету, бастапқы қалыпқа оралу* *3. б.қ. - отыру, аяқтар алшақ, қолдар белде, қолдар бүйірге, алға еңкейіп, саусақтарыңызбен саусақтарыңызбен ұстаңыз. Тікелей, қолды екі жаққа*	*- Шаштараз мамандығы.* *- Балалар, біздің шашымыз өсіп кеткенде кімге келеміз? Шашатаразға.* *- Бұл кісі шаштараз. Қолымда қайшы тарағым Тәртіпке шашты салатын Мен шаштараз боламын.* ***Дид ойын: «Шаштараз заттарын ата»*** *- Мынау менің қолымдағы не? Тарақ, айна, қайшы.* *- Ал мынау шаш кептіргіш, бұл құрал шашты кептіруге арналған, электрмен істейді.* ***5-аялдама*** *- Балалар мынау құрылыс алаңы. Бұнда құрылысшы жұмыс істейді. Міне мына кісі құрылысшы. Құрылысшы не*	*/5-6 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Тарсылдақ»*** ***4.*** *Тік тұрып, аяқты алға созады, оң аяқты жоғары көтеріп, аяқ астынан шапалақ соғады, дәл осылай екінші аяқпен жасалады. /5-6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Орамалды ілу»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қойып, тізе бүгу. Орамал төменде. Орнынан тұрып, орамалды жоғары көтеріп, орамалды ілу қимылын жасау «ілдім» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Сайқымазақ»*** ***6.*** *Тік тұрып, орамалды жоғары көтеріп, аяқты алға қарай түзу лақтыра секіру .* */10-15 секунд /* *4 лектен (колонна) 1 саппен шеңбер бойы жүру. /орамалды себетке салу/* *Адымдап жүру.*		

	созыңыз, бастапқы күйге оралыңыз *4. б.қ. - арқаңызда жатып, қолдарыңыз түзу бастарыңызда. Тізеңізді бүгіп, қолдарыңызға ораңыз. Түзу, бастапқы күйіне оралу* *5. б.қ. - аяқтар сәл алшақ, дене бойымен кездейсоқ қолдар. Екі аяқпен секіру - аяқты алшақ, қолды бүйірге, бастапқы қалыпқа оралу - 1-8 есебінен. Секіру сериялары арасындағы қысқа үзіліспен 2-3 рет қайталаңыз.* ***Тыныс алу жаттығулары*** ***Сабын көпіршігін ұшырайық****. Сабын көпіршігін елестетіп, болмаса, дайын сабын көпіршігін қолдануға болады. Жаттығу 3-4 рет орындалады* ***Қозғалыстардың***	*салады? Үй салады.* *- Ал мынау қандай құрал?* *- Қалақ.* ***Бір бала: Қолда темір қалағым.*** ***Саздан сарай саламын*** ***Астанадан аумайтын*** ***Әсем қала саламын.*** *Балалар біздің тобымызға қайтатын уақытта болыпты. Саяхаттан оралу.* ***Қортынды.*** *Білмесбек не үйренді тексерейік* ***Дид ойын:*** ***«Сөйлеп тұрған кім?»*** *Балалар біз қазір мына сөздерді естіп қандай мамандық иесі сөйлеп тұрғанын анықтайықшы:* *1) Балмұздақ сатамын! Балмұздақ!* *2) Жүріңіз қай жаққа апарып тастайын?* *3) Қай жеріңіз ауырып тұр? Қазір ыстығыңызды өлшейін.* *4) Шашыңызды қандай*	***Тыныс алу жаттығулары:*** *Ысқырықты үргендей қылып, ернімен түтікшені қысып, сосын жымиып ерніңді босатасың; еріннің осындай қалыптарын кезектестіріп қайталайды.* ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары*** ***Екі тізе арасына доп қысып алып жүру.*** ***Түрлі биіктік деңгейіндегі заттар арқылы қос аяқтапсекіру.*** *Нұсқау – қос аяқтап пәрменмен қарғу, қолды алға созу.* ***Қим ойын: «Тақия тастамақ»*** ***Міндеті:*** *балалардың зейінің дамыта отырып,* ***жылдамдыққа үйрету.***		

	негізгі түрлері. ***1. Заттар арасында алға жылжып, екі аяқпен секіру*** ***2. Допты бір-біріне лақтыру*** ***Қим ойын: «Ұшақтар»*** *Балалар үш бөлімге бөлініп, залдың әр түрлі бұрыштарына орналастырылады. Әр сілтеме алдында - белгілі бір түстің кубы (нүктесі).Нұсқаушының бұйрығымен: «Ұшуға дайындалыңыз!» - балалар - «ұшқыштар» қолдарымен айналмалы қозғалыстар жасайды - қозғалтқыштарды іске қосады. «Ұш!» - дейді мұғалім. «Ұшқыштар» қолдарын екі жаққа көтеріп, залда әр түрлі бағытта*	*үлгіде қиып берейін?* *5) Бүгінгі сабақта біз балалар қысқы табиғат туралы әңгімелесеміз.* *6) Мен манты жасап жатырмын, қазір дайын болып қалады.* ***Білмесбек бәріне жауап беріп , балалрға рақмет айтып кетіп қалады*** *Қорытынды бөлім:* *- Біз бүгін қайда саяхаттап келдік?* *- Балалар сендер бүгін сұрақтарға жақсы жауап бердіңдер және тақпақтарды жақсы айттыңдар. Сол үшін сендерге жұлдызша беремін.* ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: Үй жиһаздары. (байланыстырып сөйлеу)*** ***Миға шабул. Жұмбақ жасыру.*** *Киім іліп қойғанға* *Шкаф қажет әрине,*	«Ұлттық ойын» **«Ақсүйек»** **Мақсаты:** Баланы тапқырлыққа, ептілікке, қырағылыққа тәрбиелеу.		

	жүгіреді. Пәрмен бойынша: «Қону!» - балалар қайтып келеді, және әр сілтеме текшенің жанында орын алады. Мұғалім қай сілтеме тезірек салынғанын атап өтеді. Ойын қайталанған кезде басқа жігіттер ұшу командирі болып тағайындалады. «Ұлттық ойын» **«Бәйге»** **Мақсаты:** Қазақ халқының ерлік – жауынгершілік тарихын ұрпаққа ерліктің өшпес үлгісін қалдырған хан батырлардың өмір өнегесімен таныстыру, өз жерін, өз елін қорғай алатын ел жанды, ұлттық намысы мол жігерлі бүлдіршіндерді	*Тамақтарды қоятын,* *Үстел керек әрине,* *Үстелге кеп отыратын,* *Орындық қажет әрине.* *Бір сөзбен ата оларды.(Жиһаздар)* ***Музыка әуенімен сандық ашылады. Сандықтың ішінен ойыншық жиһаздар шығады.*** ***ІІІ. Тосын сәт.*** *Қонжықтың келуді. Амандасу.* *Қонжық: бөлмелеріме жиһазадар іздеп жүрмін. Сендерден көмек сұрап келдім.* *Қонжыққа көмек.* *Сиқырлы сандықтан шыққан жиһаздарды қонжыққа беру үшін ,түсіндіріп бөліп беру.* ***Сергіту сәті.*** *1 дегенде тұрайық,* *2, 3, 4 – алақанды соғайық,* *Оң жаққа бұрылып,* *Сол жаққа бұрылып,* *Бір отырып, бір*			

	тәрбиелеу.	*тұрып,* *Біз жүгіріп алайық.* ***Пішіндер арқылы топқа бөлу.*** ***1-топ Дөңгелектер*** ***2- топ Үшбұрыштар*** *Әр топқа тапсырма беру.* ***1-топ Дөңгелектер*** ***1-тапсырма.*** *Сұрақтарға жауап береді.* *-Ас бөлмеге қандай жиһаздар керек.(Үстел, орындық, ыдыс сөресі)* *-Жатын бөлмеге қандай жиһаздар керек.(шкаф, төсек, т/б)* *-Қонақ бөлмеге ше?(Теледидар, диван, кресло)* ***2-тапсырма.*** *Ойын: «суретті жинап ал». Тобымызда бар жиһаздар суреттерін жинайды.* ***2- топ Үшбұрыштар*** ***1-тапсырма.*** ***«Көлеңкесін тап»*** *Шарты: берілген*			

		жиhаздардың көлеңкесін тауып орналастыру және оны атау. ***2- тапсырма Ойын: «Не жетпейді?»*** *Шарты: Жиhаздардың жетпейтін бөліктерін сызықтар арқылы өосу.* *Қонжық балалармен қоштасады. Рақмет балалар.* ***Топтық жұмыс «Жиhаз атауына сөйлем құрайық»*** *АКТ технологиясы. Слайд Жиhаздар Балалар суретке қарап әгімелейді.* *«Ұлттық ойын»* **Асық ойындары** **Мақсаты:** Бұл ойынды да тек асығы бар балалар ғана ойнайды. Асық ойнаушылардың саны 4-8 балаға дейін жетеді. Әрине, асықты қыз балалар ойнамайды. Бұл			

		ойынның түпкі мақсаты-асық ұтып алу.			
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Балаларға серуен алдында өз ойыншықтары мен кітаптарын орнына қоюды үйрету. *Киімдерін ұқыпты киюге баулу: бас киімді дұрыс кию, шарфын тағу.* *Серуен кезінде тәртіп сақтау, асықпай жүру туралы әңгімелеу.* *Киіну кезінде бір-біріне көмектесуге баулу.*	*Серуенге шығар алдында әңгіме жүргізу* *Жеңіл күртеше мен қалың күртені ажыратуды түсіндіру.* *Киімін дұрыс іліп қоюға баулу.* *Балаларды топпен бірге жүруге, тәрбиеші сөзін тыңдауға дағдыландыру.*	*Серуен алдында бөлмені жинақтап, үстел үстіндегі заттарды орнына қоюға үйрету.* *Қолғап, бас киім, шарфты дұрыс қолдануды көрсету.* *Аяқ киімнің бауын дұрыс байлауды бекіту.* *Қатармен жүргенде тыныштық сақтауды қадағалау.*	*Балаларға серуенге шыққанда денсаулықты сақтаудың маңызын түсіндіру (суықтап қалмау үшін жылы киіну).* *Киімдерін рет-ретімен киюге дағдыландыру: алдымен ішкі киім, содан кейін сырт киім.* *Шалбар мен белдемшені дұрыс киюді бақылау.* *Серуенге шыққанда тәртіп бұзбауды, тәрбиешіден алыс кетпеуді ескерту.*	*Серуен алдында бір-біріне көмектесу: достарына жәрдемдесу.* *Жейденің түймесін дұрыс қадап, күртенің ілгегін жабуды қадағалау.* *Аяқ киімін дұрыс шешіп, шкафқа ұқыпты қоюды үйрету.* *Серуен кезінде табиғатты бақылау және жолдастарымен мәдениетті қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу.*
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*

Серуеннен оралу	*жапырақтарды бақылау.*				
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Күз серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Серуеннен оралу: *Балаларға киімдерін реттілікпен шешіп, өз сөрелеріне ұқыпты жинауды үйрету.* ***Тазалық процедуралары:*** *Балалардың қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету. Тазалық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде суды шашпай, әдеппен қолдануды түсіндіру.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Барлық балалардың қолдарын жууын қадағалап, тамаққа ұқыптылықпен*	***Серуеннен оралу:*** *Балаларға киімдерін шешіп, сөрелеріне жинаудың маңызын түсіндіру.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жуып, сүлгілерін қолдануды талап ету. Балаларды тазалыққа, жинақылыққа тәрбиелеу.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну барысында суды үнемді пайдаланып, шашпауға баулу.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Қолдарын мұқият жуып, ас ішуге таза отыруға дағдыландыру.*	***Серуеннен оралу:*** *Киімдерін шешкеннен кейін ұқыптап бүктеп, өз орнына қоюды үйрету.* ***Тазалық процедуралары:*** *Әр бала қолын сабындап жуып, сүлгісін қолдануға үйренеді. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Балаларды сумен ойнамауға, жуыну кезінде тәртіп сақтауға шақыру.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Тамаққа бармас бұрын балалардың толықтай қол жуғанын тексеру.*	***Серуеннен оралу:*** *Балаларды киімдерін дұрыс шешуге, шкафтағы орнына жинауға үйрету.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын мұқият сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді талап ету. Жеке бас тазалығын сақтауға тәрбиелеу.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуынғанда сумен ойнамауды, еденді шашпауға үйрету.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Балаларға ас алдында тазалық сақтаудың маңызын түсіндіріп, қол жууын бақылау.*	***Серуеннен оралу:*** *Киімдерін ретімен шешіп, сөрелеріне жинауға, ұқыпты болуға үйрету. Егер киімдері кір болса, тәрбиешіге көрсетуге дағдыландыру.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жуып, жеке сүлгісін пайдалануын қадағалау. Балаларды әдептілікке, тазалыққа баулу.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде сумен ойнамауды, тәртіпті сақтауды ескерту.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Тазалықты сақтап, ұқыпты түрде түскі асқа дайындалуға бағыттау.*

	дайындалуға дағдыландыр				
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Әңгіме: *– Ұқыпты бала әрқашан үнемді болады. Ол суды да, тағамды да ысырап етпейді. Ұқыптылық – жақсы мінездің белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішіп отырғанда арқамызды түзу ұстап отырамыз. Бұл денсаулыққа пайдалы әрі ыңғайсыз жағдайдың алдын алады.*	***Әңгіме:*** *– Бір түйір дәннің артында көп еңбек бар. Асты төкпей, үстелді былғамай, таза ұстау – мәдениеттің көрінісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкен кезде орыннан тұрып жүгірмейміз. Қолымыздағы ыдыс сынуы немесе төгілуі мүмкін.*	***Әңгіме:*** *Бүгін біз ас үстіндегі әдептілікті тағы да еске түсірейік. Ас үстінде тыныш отырып, тамақтанған дұрыс.* ***Кеңес:*** *Тамақтың әрқайсысы денсаулыққа пайдалы. Сондықтан асты тауысып жеген жөн. Ас ішіп болған соң «Рахмет» айтып, бет-қолымызды жууды ұмытпайық.*	***Әңгіме:*** *– Балалар, ас ішкенде көзіміз тойып, көп алып қоюға болмайды. Өзімізге қажет мөлшерді ғана алып, тауысып жеген дұрыс. Бұл – үнемділіктің белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты үстел үстінде ұстап, абайлап пайдаланамыз. Қолды сермеп сөйлемейміз, өйткені ыстық ас төгіліп кетуі мүмкін.*	***Әңгіме:*** *– Дастарқан басында бір-бірімізге сыйластықпен қарағанымыз дұрыс. Әркім өзіне қажеттісін алып, өзгеге де жеткізу – әдептілік.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қолымыздағы шанышқы сияқты құралдарды абайлап қолданамыз. Оларды ойнауға пайдаланбаймыз*
Күндізгі ұйқы	*Ұйықтар алдында балалардың киімдерін ұқыппен жинап қоюына көңіл бөлу. Өздерінің төсек-орнын дайындап, ыңғайлап жатуға дағдыландыру.*	*Балаларды бірізділікпен киімдерін шешіп, орындыққа немесе шкафқа қоюға дағдыландыру. Ұйықтар алдында төсектерін мұқият жаюға бағыт беру.*	*Киімдерін шешкенде балалардың ұқыпты әрекет етуіне назар аудару. Ұйықтар алдында өз төсек-орнын дұрыстап дайындап жатуды пысықтау.*	*Балаларды ұйықтар алдында киімдерін ретімен шешіп, әдемілеп бүктеуге үйрету. Әрқайсысының өз төсегін жайып, жастығы мен*	*Киімдерін шешкен соң, әр баланың өз орнында реттеп қоюын қадағалау. Төсегін дұрыстап жаюға, жастық пен көрпесін орнықтырып жатуға бағыттау.*

	Ұйқы алдында бөлмені желдетіп, таза ауа кіргізу. Балаларға төсекке жатарда артық әңгімелеспей, тыныш жатуды үйрету	*Бөлмеде тыныштық пен жайлы ахуал қалыптастыру. Ұйықтар алдында асықпай, сабырмен әрекет етуге кеңес беру.*	*Бөлмеде жарықты бәсеңдетіп, тыныштық орнату арқылы ұйқыға қолайлы жағдай жасау. Балаларға төсек жанында ойнамауды, қауіпсіздікті сақтау керектігін еске салу.*	*көрпесін дұрыс орналастыруын қадағалау. Балаларға төсекке дұрыс жатуды және артық қозғалыс жасамауды ескерту*	*Балаларға қауіпсіздік ережелерін тағы бір рет еске салу және ұқыпты болуға үйрету.*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№1. Ояну*** *Қандай ғажап керемет,* *Әсем есік ашылды.* *Түрлі - түсті бояулар,* *Аспанда жайылып шашылды* *Ұйқымшайдайашылды*	***№2. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№3 Ояну*** *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Қолмен көзді ұқалап* *Созылыпбіралайық.*	***№4. Ояну*** *Көзіміз ашылды* *Ұйқымыз басылды* *Дем алдық ұйықтадық* *Шаттанып ойнайық.*	***№5. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Әңгіме: *– Тамақ ішіп болған соң «Рахмет» айту – үлкенге құрмет, кішіге өнеге. Алғыс*	***Әңгіме:*** *– Асты ысырап етпей, аздап алып, тауысып жеу – жақсы әдет. Артық қалған тамақ*	***Әңгіме:*** *– Әдепті бала дастарқан басында тәртіп сақтайды, тамақты тыныш*	***Әңгіме:*** *– Тамақ ішкенде дұрыс отырып, тәртіп сақтайық. Үстелде қисайып*	***Әңгіме:*** *– Әр тағам – еңбектің жемісі. Артық алып қалдырмай, тауысып жеу – еңбекті бағалау.*

	айту – әдептің көрінісі. ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде шуламаймыз, қасымыздағы адамдарға бөгет жасамаймыз. Үндемей отырып ас ішсек, барлығына ыңғайлы болады.*	*төгілсе, ол – еңбекті бағаламау болып саналады.* ***Қауіпсіздік:*** *– Тамақты асығып жұтпаймыз, жақсылап шайнаймыз. Бұл – ас қорытуға пайдалы әрі қауіпсіздік ережесі*	*ішеді. Тамақ үстінде ойнамай, қасындағы адамдарға құрметпен қарайды.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қолымыздағы қасық пен шанышқыны дұрыс ұстаймыз. Оларды сермеп, бір-бірімізге бағыттамаймыз.*	*отырсақ, ыдысты төгіп алуымыз мүмкін.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде қатты дауыстап сөйлемейміз. Бұл – өзімізге де, қасымыздағы балаларға да қауіпсіз.*	*Асқа құрметпен қараған бала – тәрбиелі бала.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде орыннан тұрып кетпейміз, ойнап жүгірмейміз. Бұл – жарақаттың алдын алады.*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	*«Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам негізінде.*				
	Қызығушылықты ояту*.* ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *Жұмбақ жасыру* *Дәміде жоқ,түсі жоқ,* *Пайдаланбас кісі жоқ.* ***(су)*** *Сұрақ –жауап.* ***Ой дамыту.*** *-Су туралы түсінік беру.* *-Сұрақ-жауап.* *-Судың қандай пайдасы бар?* *-Судың қасиеттері*	***Ой дамыту. АКТ технологиясымен жұмыс.*** *Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.* *Ал ғалымдар деген кім?* *Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз.* *Қазақстан еліміз шөлді далалар бар екен.* *Ол жерде шөлге төзімді жануарлар ғана мекендейді.* *мысалы: түйе. кесіртке,құрт т.б* *Балалар қарандаршы*	*Зерттеу жұмысын жасау арқылы аспан әлеміне қызығушылық таныту.* ***Миға шабуыл*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Төрінде тұр нұр көзі,* *Жердің биік күмбезі.* ***(Аспан)*** ***Айдалада көк шатыр,*** *Көк шатырда* *Қызыл көзді шал жатыр.* ***(Аспан мен Күн)*** *Көшіп жүріп желменен,*	***Ой қозғау:*** *-Жыл мезгілдеріне саяхат.* *-Сюжетті суреттермен жұмыс.* *-Бір жылда неше мезгіл бар?* *Әр мезгілдегі табиғаттың көрінісін ата?* *-Кімге қай мезгіл ұнайды? Несімен ұнайды?* *-Қазір қай мезгіл?* *3.Ой дамыту.* *-Табиғат туралы*	***Эксперименттік алаң Тәжірибе «Күнжүйесі».*** ***Мақсаты:*** *Неге барлықпланеталаркүнн іңайналасындаайналад ы?түсіндіру.* ***Құрал-жабдықтар:*** *сары ағаш таяқша, жіптер, 9 доп.* ***Тәжірибелік жұмыс*** *Сары таяқша - Күн, ал жіптердегі 9 доп - планеталар деп елестетіп көріңіз* *Біз таяқшаны айналдырамыз, барлық*

	қандай? *- Адамдар суды не үшін пайдаланады? (ішеді, жуынады)* *- Суды адамдардан басқа тағы нелер пайдаланады (жануарлар, өсімдіктер)* *Су аға ма? Неліктен? Өйткені ол сұйық.* ***Балаларды топқа бөлу. .*** ***Тәжірибе жасау*** ***Дид ойын: «Зерттеушілер»*** ***1-топ. Сүт пен суға тәжірибе*** *Қайсысы көрінетінін, қайсысы көрінбейтінін бақылайды.* ***"Су - мөлдір"*** ***2- топ. Бояулармен.*** *Стакандағы суға әртүрлі субояу қосып, одан түс пайда болғанын бақылау.* ***"Су -***	*құмдар төбешіктер болып жатыр.* *Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік* *Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейк.* *Ал құмды не үшінпайдалануғаболады?* *Құрылыста,ыдысжасағанда ,шыны ,айна.балаларсендерғалымдар боласыңдар.* ***ТәжрибеNo1*** ***1-нұсқа.*** *Ыдыстағы құмды түтікше арқылы үрлейміз.желдің әсерімен жылжып төбешіктерге айналады ия.* ***2-нұсқа.*** *Қасықтың көмегімен төбешік жасау.* *Құм қандай? Сусылдақ, жылжымалы.* ***Тәжірибе No2***	*Сеуіп шықты тамшысын, Қыраттарға шөлдеген.* ***(Бұлт)*** ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен түсінік беру*** ***Тәжірибе No 1 «Бұлтты жасау».*** ***Мақсаты:*** *- балаларды бұлттардың, жаңбырдың пайда болу процесімен таныстыру.* *Ресурстар: үш литрлік банка, ыстық су, мұз кесектері.* *3 литрлі кбанкаға ыстық су құямыз (шамамен 2,5 см).* *Бірнеше мұзкесек терін құмыраға салыңыз. Консервінің ішіндегі ауа көтеріліп, салқындай бастайды. Ондағы су буы қоюланып, бұлттарды түзеді.* *Бұл тәжірибе жылы*	*түсінік беру.(жер,су,ауа,өсімдіктер, құстар,жануарлар т.б.)* *-Тірі және өлі табиғат туралы түсіндіру.* ***Ой толғаныс.*** *Сұрақ – жауап.* *-Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек?* *Табиғат байлықтарына нелер жатады?* *-Оны қорғау деген не?* *-Табиғатты сүйе білу деген не?* ***Дид ойын: «Шатастырма»*** *1.Көктемде қар жауады.* *2. Қазір күз мезгілі?* *3.Көктемде қар ериді?* *4.Көктемнің бірінші айы -наурыз* *5.Қыста жапырақтар*	*планеталар шеңбер бойымен ұшады, егер сіз оны тоқтатсаңыз, онда планеталар тоқтайды. Күнге бүкіл жүйені ұстап тұруға не көмектеседі? ..* *Күнге мәңгілік қозғалыс көмектеседі.* *Дәлсолай, егерКүнқозғалмаса, бүкілжүйеыдырапкетедіжәнебұлмәңгіліккозғалысжұмысістемейді* ***Тәжірибе No3 «Күн мен түн».*** *Мақсаты:* *- балаларға не үшінкүн мен түнекенінтүсіндіріңіз.* *Ресурстар: фонарь, глобус.* *Мұныңеңжақсытәсілі – күнжүйесініңмоделі! ... Оған тек екінәрсекерек - глобус жәнеқарапайым фонарь.Қараңғы топ бөлмесіндефонариктің осып, оны өзқалаңыздыңжанындағыжершарынабағытт*

	түссіз" ***3 - топ. Су және ванилин*** ***Яғни:"Судың иісі жоқ".*** ***Қортынды*** ***Сұрақ-жауап Балалардың жауабы.*** ***«Викториналық карточка»*** ***Мақсаты: Балалардың өрт қауіпсіздігі ережелері туралы білімдерін бекіту. Есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.***	*Енді ылғалды құмды байқайық, құмды үрлеп көрейік үрленбейді. Жақын көрсететін шынымен қарап құмның пішіндерін анықтайық. Енді ылғалды құмды байқайық олар бір-біріне жабысып пішіндер көрінбейді.құмның түсі қандай? Сары,ақшыл ,ал ылғалды құм қара түсті.* ***«Қауіпсіздік ережесі» «Егер бейтаныс адам есікті қақса» Ойын жаттығулары*** ***Мақсаты: Балаларды үйде жалғыз болған кезде есікті ашуға үйретіңіз, тек олармен бір пәтерде тұратын адамдарға ғана.***	*ауа салқындаған кезде бұлттардың пайда болуын имитациялайды. Жаңбыр қайданшығады? Тамшылар жерге қыздырылған кезде жоғары көтеріледіекен. Онда олар суық болып, бұлттарды жинап, бір-біріне жабысады. Бірге кездескенде олар үлкейіп, ауырлап, жаңбыр түрінде жерге құйылады.* ***«Өрт қауіпсіздігі» «ӨРТТІҢ СЕБЕПТЕРІН АТАҢЫЗ»*** ***Мақсаты: өрт себептері туралы білімді қалыптастыру .Дамыту, назар, жад, сөйлеу. Жауапкершілікті тәрбиелеу.***	*сарғаяды?* *6 . Жылмезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз.* *7.Жаз ең суық жыл мезгілі?* *8.Күзде бәйшешекте р өседі?* *9.Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?* *10.Жазда балалар оқиды?* ***Қорытындылау.*** *Балаларды мадақтау.* **«Жол қауіпсіздігі» «Сөйлейтін белгілер»** ***Мақсаты: Жол белгілері, олардың жіктелуі туралы білімдерін бекіту.***	*аңыз.* *Балаларға түсіндіру: «Қараңыз; фонарь - Күн, ол жерге жарқырайды. Енді оны сәл бұрайық - енді ол біздің қаламызға нұрын шашады. Күн сәулелері жетпейтін жерде бізде түн болады. Балалардан жарық пен қараңғы, таңертең немесе кешке деп болжайтынына сенімділіігін арттыру.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* *«Үйректің балапаны» - кеудені алға қарай еңкейте отырып, өкшемен жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру .*

					1 сапқа тұру. /сапқа тұрарда себеттен бір орамалдан алу/ *1саптан 4 лекке (колонна) тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы дамыту жаттығулары.*** ***Б.қ.: «Дөңгелек»*** ***1.*** *Тік тұрып, аяқты иық деңгейіне қойып, орамалды алға созып, алақанды жұмып, білезікті, шынтақты, иықты қысу, айналдырады./5-6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Қанат»*** ***2.****Аяқ иық көлемінде, тік тұрып орамалды ішке қарата қолды жоғары көтеріп, артқа қарай түсіреді. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Жіп орағыш»*** *3. Тік тұрады, аяқты сәл бүгіп, орамалды тізеге тигізеді, тізені жан - жаққа*

					айналдырады. */5-6 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Тарсылдақ»*** ***4.*** *Тік тұрып, аяқты алға созады, оң аяқты жоғары көтеріп, аяқ астынан шапалақ соғады,* *дәл осылай екінші аяқпен жасалады. /5-6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Орамалды ілу»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қойып, тізе бүгу.* *Орамал төменде.* *Орнынан тұрып, орамалды жоғары көтеріп, орамалды ілу қимылын жасау «ілдім» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Сайқымазақ»*** ***6.*** *Тік тұрып, орамалды жоғары көтеріп, аяқты алға қарай түзу лақтыра секіру .* */10-15 секунд /* *4 лектен (колонна) 1 саппен шеңбер бойы жүру. /орамалды себетке салу/* *Адымдап жүру.*

					Тыныс алу жаттығулары: *Ысқырықты үргендей қылып, ерніңмен түтікшені қысып, сосын жымиып ерніңді босатасың; еріннің осындай қалыптарын кезектестіріп қайталайды.* ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары*** ***Екі тізе арасына доп қысып алып жүру.*** ***Түрлі биіктік деңгейіндегі заттар арқылы қос аяқтапсекіру.*** *Нұсқау – қос аяқтап пәрменмен қарғу, қолды алға созу.* ***Қим ойын: «Тақия тастамақ»*** ***Міндеті:*** *балалардың зейінің дамыта отырып,* ***жылдамдыққа үйрету.*** ***«Қауіпсіздік ережесі»*** ***«Бауырсақ»***

					Мақсаты: Қарым-қатынас дағдыларын, қиялын дамыту.Сөйлеу мәнерлілігі бойынша жұмыс.
Балалармен жеке жұмыс	***«Кім тез табады?»*** *– Бөлмеден «қызыл затты тап», «дөңгелек затты көрсет» деп тапсырма беріледі.* *– Бала тез табуға тырысады.* ***Мақсаты: түстерді, пішіндерді ажырату, зейінін шоғырландыру.***	***«Көлеңкені тап»*** *– Заттың суреті және оның көлеңке бейнесі беріледі (доп пен оның көлеңкесі).* *– Бала суретті көлеңкемен сәйкестендіреді.* ***Мақсаты: логикалық ойлау, салыстыру.***	***«Қай дыбысты естідің?»*** *– Тәрбиеші қоңырау, барабан, қасықты тықылдатып дыбыс шығарады.* *– Бала дыбысты тыңдап, «Бұл не?» деп табуы керек.* ***Мақсаты: есту қабілеті мен зейінді дамыту.***	***«Сиқырлы қап»*** *– Қапшықтың ішіне түрлі ойыншық немесе зат салып қоямыз (алма, қасық, кубик, доп).* *– Бала қолымен сипап, затты атамай табуы керек.* ***Мақсаты: сезім мүшелерін, ойлауын дамыту.***	***«Сиқырлы сурет»*** *– Ақ қағазға қарапайым суретті (күн, гүл, үй) басталып қойылады.* *– Бала бояумен толықтырып шығады.* ***Мақсаты: қиял мен шығармашылықты дамыту.***
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*

		Киім шкафтарын таза ұстау және жинау			
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтардыбақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
Серуеннен оралу	*Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.* ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Кешкі ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану) Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау				
Балалардың Дербес әрекеттері	Үстел үсті ойындары. Конструкторлармен ойындар . түрлі пазлдар құрастыру.	Дидактикалық ойындар. «қыс мезгілін мнемотехника арқылы әңгімелеу» Қысқы ойындар, қысқы еңбектерімен танысып, құралдарымен және не үшін пайдаланатынын ұқтыру.	Еңбек әрекеті Жууға болатын ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаю, шүберекпен сүрту қабілетін қалыптастыру	Әндер, Ертегілер, өлеңдер, жаңылтпаштар, мақалдар қайталау	Ұлттық ойындар ойнау. «шертпек ойыны» Топтық жұмыстар «мәреге жету ойыны.»

Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Балалардың балабқшадағы іс –әрекеттерінен ата-аналарға қысқаша әңгіме жүргізу.*				
	Бүгін балалар қазақтың ұлттық ойындарымен танысты. Достарымен ойнау арқылы бір-біріне құрмет көрсетуді үйренді. Үйде қарапайым ұлттық ойындарды бірге ойнасаңыздар, баланың қызығушылығы артады.	*Бүгін балалар серуен кезінде айналаны бақылап, жапырақтарды жинады. Табиғатқа қызығушылық танытып, ұқыптылыққа үйренді. Үйде бірге жиналған жапырақтардан немесе гүлдерден шағын бұйымдар жасауға көңіл бөлсеңіздер пайдалы.*	*Бүгін балалар түрлі геометриялық пішіндермен ойнады. Заттарды салыстыру, сәйкестендіру дағдыларын көрсетті. Үйде ойыншықтар немесе тұрмыстық заттар арқылы пішіндерді атауға көңіл бөлсеңіздер пайдалы.*	*Бүгін балалар түрлі дыбыстарды тыңдап, қай жануарға немесе затқа тән екенін ажыратты. Тыңдау және есте сақтау қабілетін дамытуға тырысты. Үйде табиғат дыбыстарын немесе музыка тыңдап, бірге талқылау пайдалы болады.*	*Бүгін балалар кітап бетінен суреттерді қарап, әңгіме құрастырды. Ой қорытып, өз қиялын әңгімеге айналдыруға талпынды. Үйде бірге кітап оқып, суреттер бойынша сұрақ қоюды әдетке айналдырсаңыздар жақсы.*